

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Agregovaný popis potřeb škol MAP II v Olomouci

Název projektu: Místní akční plán II vzdělávání v ORP Olomouc
Registrační číslo projektu: reg.č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009716
Datum vypracování: 09/2019

OBSAH

1 Úvod

A Základní školy

2 Čtenářská gramotnost

2.1 Co proběhlo dobře

2.2 V čem byla škola úspěšná

2.3 V čem by se mohla zlepšit

2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

2.6 Závěrečné zhodnocení

3 Matematická gramotnost

3.1 Co proběhlo dobře

3.2 V čem byla škola úspěšná

3.3 V čem by se mohla zlepšit

3.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

3.5 Priority pro r. 2019 – 2020

3.6 Závěrečné zhodnocení

4 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

4.1 Inkluzivní/společné vzdělávání

4.1.1 Co proběhlo dobře

4.1.2 V čem byla škola úspěšná

4.1.3 V čem by se mohla zlepšit

4.1.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.1.5 Priority pro r. 2019 – 2020

4.1.6 Závěrečné zhodnocení

4.2 Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity

4.2.1 Co proběhlo dobře

4.2.2 V čem byla škola úspěšná

4.2.3 V čem by se mohla zlepšit

4.2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

4.2.6 Závěrečné zhodnocení

4.3 Polytechnické vzdělávání

4.3.1 Co proběhlo dobře

4.3.2 V čem byla škola úspěšná

4.3.3 V čem by se mohla zlepšit

4.3.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.3.5 Priority pro r. 2019 – 2020

4.3.6 Závěrečné zhodnocení

4.4 Digitální kompetence pedagogických pracovníků

4.4.1 Co proběhlo dobře

4.4.2 V čem byla škola úspěšná

4.4.3 V čem by se mohla zlepšit

4.4.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.4.5 Priority pro r. 2019 – 2020

4.4.6 Závěrečné zhodnocení

4.5 Sociální a občanské dovednosti

4.5.1 Co proběhlo dobře

4.5.2 V čem byla škola úspěšná

4.5.3 V čem by se mohla zlepšit

4.5.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.5.5 Priority pro r. 2019 – 2020

4.5.6 Závěrečné zhodnocení

4.6 Jazykové vzdělávání

4.6.1 Co proběhlo dobře

4.6.2 V čem byla škola úspěšná

4.6.3 V čem by se mohla zlepšit

4.6.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.6.5 Priority pro r. 2019 – 2020

4.6.6 Závěrečné zhodnocení

4.7 Kariérové poradenství

4.8 Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

4.8.1 Co proběhlo dobře

4.8.2 V čem byla škola úspěšná

4.8.3 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

4.8.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

5 Další potřeby rozvoje škol

5.1 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

5.2 V čem potřebuje pomoci

6 Prioritní oblasti

B Mateřské školy

7 Čtenářská pregramotnost

7.1 Co proběhlo dobře

7.2 V čem byla škola úspěšná

7.3 V čem by se mohla zlepšit

7.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

7.5 Priority pro r. 2019 – 2020

7.6 Závěrečné zhodnocení

8 Matematická pregramotnost

8.1 Co proběhlo dobře

8.2 V čem byla škola úspěšná

8.3 V čem by se mohla zlepšit

8.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

8.5 Priority pro r. 2019 – 2020

8.6 Závěrečné zhodnocení

9 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

9.1 Inkluzivní/společné vzdělávání

9.1.1 Co proběhlo dobře

9.1.2 V čem byla škola úspěšná

9.1.3 V čem by se mohla zlepšit

9.1.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

9.1.5 Priority pro r. 2019 – 2020

9.1.6 Závěrečné zhodnocení

9.2 Podpora podnikavosti, iniciativity a kreativity

9.2.1 Co proběhlo dobře

9.2.2 V čem byla škola úspěšná

9.2.3 V čem by se mohla zlepšit

9.2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

9.2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

9.2.6 Závěrečné zhodnocení

9.3 Polytechnické vzdělávání

9.3.1 Co proběhlo dobře

9.3.2 V čem byla škola úspěšná

9.3.3 V čem by se mohla zlepšit

9.3.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

9.3.5 Priority pro r. 2019 – 2020

9.3.6 Závěrečné zhodnocení

9.4 Digitální kompetence pedagogických pracovníků

9.4.1 Co proběhlo dobře

9.4.2 V čem byla škola úspěšná

9.4.3 V čem by se mohla zlepšit

9.4.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

9.4.5 Priority pro r. 2019 – 2020

9.4.6 Závěrečné zhodnocení

9.5 Sociální a občanské dovednosti

9.5.1 Co proběhlo dobře

9.5.2 V čem byla škola úspěšná

9.5.3 V čem by se mohla zlepšit

9.5.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

9.5.5 Priority pro r. 2019 – 2020

9.5.6 Závěrečné zhodnocení

4.6 Jazykové vzdělávání

9.6.1 Co proběhlo dobře

9.6.2 V čem byla škola úspěšná

9.6.3 V čem by se mohla zlepšit

9.6.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

9.6.5 Priority pro r. 2019 – 2020

9.6.6 Závěrečné zhodnocení

9.7 Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

9.7.1 Co proběhlo dobře

9.7.2 V čem byla škola úspěšná

9.7.3 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

9.7.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

10 Další potřeby rozvoje škol

10.1 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

10.2 V čem potřebuje pomoci

11 Prioritní oblasti

C Základní umělecké školy

1. Úvod

Agregovaný popis potřeb škol je výstupem aktivity 2.7 projektu Místní akční plán II vzdělávání v ORP Olomouc. Každá škola zapojená do projektu zpracovala svou reflexi s názvem Popis potřeb školy. Tato reflexe bude zpracována opakovaně, aby bylo možné vyhodnotit posun v jednotlivých oblastech. Při druhém opakování mohou školy zpracovat Strategický plán rozvoje školy nebo opět Popis potřeb školy.

Školy na svých dokumentech pracovaly v období leden – červen 2019. V průběhu července a srpna 2019 došlo k agregaci dat do tohoto souhrnného dokumentu. Tento dokument bude sloužit jako podklad pro aktualizaci analytické části dokumentu MAP.

Popis potřeb školy celkem vypracovalo 53 škol dle IZO, tj. všechny školy zapojené v projektu MAP II.

- 16 škol ZŠ a MŠ (jeden dokument s oddělenými částmi pro MŠ a ZŠ)
- 24 MŠ
- 9 ZŠ
- 4 ZUŠ

Školy obdržely od realizačního týmu strukturu dokumentu pro vypracování tak, aby byl v souladu s metodikou Postupy MAP a zároveň korespondoval s výstupy dotazníkového šetření MŠMT a byl propojen i na další oblasti dokumentu MAP v našem území a data získaná z popisu potřeb tak byla relevantní pro všechny části dokumentu MAP. Součástí popisu potřeb je i prioritizace oblastí, na které se školy chtějí zaměřit a rovněž prioritizace aktivit v rámci těchto oblastí. Výstupem by měl být návod na prioritizaci témat, která budou řešena v akčním plánu MAP. Popis potřeb školy zahrnuje téma čtenářské gramotnosti, matematické gramotnosti, inkluzivního vzdělávání, polytechnického vzdělávání, podnikavost a kreativitu, oblast jazykového vzdělávání a digitálního vzdělávání, sociální a občanské kompetence a u základních škol také kariérové poradenství.

Popis potřeb školy vytvářeli pracovníci na školách, většinou se jednalo o ředitele či jejich zástupce, případně pověřené pedagogy. Se školami spolupracoval koordinátor pro plánování z realizačního týmu MAP, ať se jednalo o vysvětlení a pochopení dílčích dotazů v dokumentu nebo také pomáhal při komunikaci a sbírání dat od celého pedagogického sboru, vždy dle potřeb samotné školy. I přes tuto podrobnou přípravu je třeba konstatovat, že výstupy od jednotlivých škol se výrazně lišily co do obsahu a podrobností.

A - ZÁKLADNÍ ŠKOLY

2 Čtenářská gramotnost

2.1 Co proběhlo dobře

Školy si již uvědomují důležitost čtenářské gramotnosti a pedagogové ve většině škol jsou proškolení v této oblasti, především s využitím Šablon, akcí MAPu či jiných DVPP. Práce s dětmi často probíhá komplexně, o přečteném textu se mluví (čtení s porozuměním), zařazují se formy kritického myšlení, myšlenkových map apod., případně někde dochází k dramatizaci přečteného textu, recitace (včetně recitace osobních básní žáků) atd. Samozřejmostí jsou taky návštěvy divadelních představení.

V podstatě všechny školy spolupracují s městskou knihovnou a jejími pobočkami a mají vlastní školní (žakovskou) knihovnu.

Na řadě škol fungují čtenářské kluby, čtenářské dílny atd. (např. ZŠ sv. Voršily, ZŠ Heyrovského – čtenářský klub pro děti se SVP, ZŠ Bystročice, Waldorfská ZŠ, ZŠ Nemilany, FZŠ Komenium, FZŠ Holečkova, ZŠ Demlova, ZŠ Gagarinova - Droždín).

Na většině škol existuje čtenářsky podnětné prostředí, kromě čtenářských koutků atd. vznikají i různou formou zpracované tipy a náměty na knihy k přečtení pro ostatní děti. Např. na FZŠ Tererovo nám. vznikají „čtenářovníky“ - tipy žáků pro ostatní na knihy, seznam knih pro danou věkovou kategorii pro inspiraci, čtenářské nástěnky v ZŠ Holice atd.

Některé školy jsou zapojeny do projektů na podporu čtenářské gramotnosti, jiné si programy a projekty vymýšlí a realizují sami. Př. Scioškola je zapojena do projektu „Sítování základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti“, kde si pedagogové ze zapojených škol v ČR předávají zkušenosti včetně zahraničních a pravidelně diskutují. Řada škol se účastní Noci s Andersenem, buď organizují sami, nebo jsou zapojeni do aktivit městské knihovny (př. ZŠ Spojenců, FZŠ Hálkova, ZŠ Nemilany, FZŠ Holečkova, FZŠ Tererovo nám.). ZŠ Gagarinova - Droždín se opakovaně zapojuje do projektů, aktuálně projekt „Společně a jednoduše“ a „Zlepšujeme se“, „Inkluzivní vzdělávání pro OK“. Díky projektům v oblasti čtenářské gramotnosti využívá nové metody a formy výuky. Některé školy jsou také zapojeny do projektu Celé Česko čte dětem př. ZŠ Holečkova. Speciální akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti vznikají např. na FZŠ Hálkova - program Literární šifra a Staň se booktuberem (žáci natáčejí videa s recenzí na knihu pro ostatní žáky). Na ZŠ sv. Voršily vznikl interní projekt Kniha mého dětství, která seznamovala žáky s oblíbenými knihami učitelů, zapojeni byli všichni učitelé napříč předměty. V ZŠ Nemilany si každá třída připravila a zrealizovala rozhlasovou relaci pojednávající o významu a historii státního svátku či významného dne.

Běžné je rovněž zapojování dětí do olympiád, recitačních a jiných soutěží.

ZŠ Vejdovského a ZŠ Spojenců využívají i výuku čtení formou genetické metody.

Některé školy vydávají časopisy – např. ZŠ Heyrovského, FZŠ Rožňavská, ZŠ Demlova, ZŠ Nemilany.

V řadě škol již dochází ke spolupráci pedagogů a tak kromě předávání dobré praxe uvnitř školy vytváří pedagogové aktivity společně, např. ZŠ Demlova - učitelé se domlouvají na paralelní ročníkové práce, spolupracují v tzv. předmětové komisi, na ZŠ Svatoplukova učitelé konzultují spolu pracovní postupy, semináře pro kolegy, kteří se neúčastnili školení pořádají zase na FZŠ Hálkova. Některé školy zařazují i mezipředmětovou výuku, např. ZŠ Nedvědova v rámci projektové výuky

aplikuje jedno téma do různých předmětů, rozvíjí čtenářskou gramotnost i v jiných předmětech (např. v matematice), ZŠ Demlova, ZŠ Svatoplukova.

2.2 V čem byla škola úspěšná

V této oblasti se často objevovaly podobné věci jako v oblasti „co proběhlo dobře“. Za úspěch většina škol uvádí úspěšnost svých žáků na olympiádách a jiných soutěžích a rovněž úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy.

Zmiňována je zde nejen existence školních knihoven a čtenářských koutků, ale především jejich efektivita, tj. zvýšený zájem dětí o návštěvy knihoven a koutků (př. FZŠ Hálkova, ZŠ Heyrovského, ZŠ Rožňavská, FŠ Holečkova), nadšení dětí při prezentaci čtenářských deníků (FZŠ Tererovo nám), diskuze o předneseném referátu (ZŠ Heyrovského) atd.

Školy, které vytvořili své specifické programy zmíněné v předchozí kapitole, o které byl zájem a jejich realizace se povedla, se hodnotí v této oblasti úspěšně (např. ZŠ sv. Voršily – interní projekt Kniha mého dětství). Př. dalšího zajímavého projektu: ZŠ Gagarinova – Droždín ke každoročním školám v přírodě chystá ucelený program, probíhá dlouhodobější příprava a motivace (např. plnění úkolů, na chodbách jsou umístěny nápovědy, žáci musí vyhledávat informace a syntézou dojít k výsledku, to je vede k rozvoji ČG a logického myšlení – (samostatná práce), navazuje projektová výuka (týmová práce dětí) – hledání detailnějších informací, příprava scének, tzn. dramatizace a procvičování mluveného projevu.

ZŠ Spojenců kromě využívání metody genetického čtení v 1. třídě dlouhodobě spolupracuje s UPOI na srovnání efektivity metod genetické a analyticko-syntetické.

Na ZŠ Gagarinova - Droždín realizují i celé projektové dny školy se zaměřením na čtenářskou gramotnost (např. hrady a zámky Olomouckého kraje nebo rok na Hané) – nutná příprava, využití různých zdrojů informací, výzdoba atd. Rovněž ZŠ Kosmonautů a ZŠ Demlova realizují projektové dny zaměřené na čtenářskou gramotnost.

Na Waldorfské ZŠ zapojují do podpory čtenářské gramotnosti i rodiče, pro žáky 1. stupně rodiče tvoří texty a ilustrace čítanek. Každé dítě má pak svou originální čítanku.

Školy, které využívají mezipředmětovou, neboli také blokovou výuku si tuto formu chválí a považují tyto realizace za úspěšné.

2.3 V čem by se mohla zlepšit

Školy by v oblasti zlepšení uvítali možnost pravidelného doplňování školní knihovny, ZŠ Rožňavská by uvítala i nákup více knih stejného titulu pro práci se třídou.

Ve školách, kde ještě jsou rezervy, by rádi zapracovali na tvorbě čtenářsky podnětného prostředí ve škole, třídě. Např. nástěnky s knižními novinkami, recenzemi, čtenářské koutky ve třídách, relaxační koutky ve škole s nabídkou časopisů, rozšíření otevírací doby školní knihovny apod.

Hodně škol se chce zlepšovat v zavedení či rozšíření mezipředmětové výuky a zapojení metod čtenářské gramotnosti do jiných předmětů (př. zařazování úkolů vyžadujících samostatnou, rozsáhlejší práci s informacemi), je však třeba motivovat a zapojit pedagogy z ostatních předmětů. Někde se plánuje zavedení blokové výuky např. propojení literatury a výtvarné a hudební výchovy.

Některé školy nově uvažují o zavedení čtenářského kroužku, klubu, realizaci čtenářských dílen.

Podporovány jsou i projektové dny v oblasti čtenářské gramotnosti, je to směr, na který se řada škol chce zaměřit. Rovněž jsou vítány aktivity na rozšíření návštěv knihovny s různými akcemi – autorská čtení, prezentace knižních novinek, soutěže v knihovně atd.

Některé školy vidí přínos ve větším zapojení rodičů, jiné se chtějí více zaměřovat na nadané žáky se zájmem o čtení, jinde chtějí klást větší důraz na samostatnou literární tvorbu, recitační soutěže, nebo zavést vydávání školního časopisu atd.

Samozřejmostí by měla být možnost práce s digitálními technologiemi (interaktivní tabule atd.).

Školy si často uvědomují, že hlavní prostor ve zlepšení spočívá v motivaci pedagogů chtít věci (výuku, vybavení atd.) zlepšovat. Motivovaný pedagog pak své nadšení může lépe přenášet na děti. Jednou z možností, jak motivovat více pedagogů je sdílení nápadů mezi kolegy ve škole, například školami, pravidelné konzultace a spolupráce s kolegy a sjednocení způsobu výuky, proškolení pedagogů kolegy, kteří prošli odborným školením atd. Někde toto již funguje, jinde se chtějí v této oblasti zlepšit.

2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

V první řadě potřebují školy pomoci v oblasti finanční podpory, kdy by peníze využily na úpravu či modernizaci, v některém případě i zřízení, školní knihovny, na pravidelný nákup knih, případně na nákup dalších pomůcek, v jednom případě i jde o finance pro pracovníka do školní knihovny. Finance jsou třeba i na zasíťování a připojení všech prostor školy k internetu (např. pro práci s e-knihami, audioknihami) nebo vybavení tříd interaktivními tabulemi. Finance by i některé školy uvítaly na úhradu vlastních aktivit v oblasti autorského čtení.

Kromě materiálního vybavení školy potřebují pomoci i s dalším proškolením pedagogů, některé mají zájem o sdílení dobré praxe s ostatními, hospitaci inspirativních hodin. Rovněž je zájem o pracovní materiály, např. rozvoj čtenářské gramotnosti při práci s texty technického a přírodovědného charakteru, pracovní listy, různorodé texty a příklady dobré praxe s využitím metod podporující rozvoj kritického myšlení a čtenářské gramotnosti.

Některé školy se chtějí v oblasti čtenářské gramotnosti více zaměřit na žáky se SVP (přiblížení čtení i těmto žákům). Na speciální škole pro sluhově postižené pak postrádají nabídku specializovaného školení v oblasti čtenářské gramotnosti pro tyto žáky, vydávání ucelených řad učebnic a pracovních sešitů a jiných materiálů pro žáky se sluchovým postižením).

Pár škol by rádo podpořilo domácí četbu a spolupráci s rodiči.

Zajímavý námět je požadavek ZŠ Heyrovského na vytvoření databáze autorů, kteří mají zájem navštěvovat besedy ve školách a autorská čtení ve škole, protože je tam vytvořena komorní atmosféra školní knihovny.

2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků

Priorita č. 2

Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků)

Priorita č. 3

Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

2.6 Závěrečné zhodnocení

Téměř ve všech školách se využívá školní knihovna. V řadě škol došlo k rekonstrukci prostor pro knihovnu či vytvoření čtenářských koutků ve škole. Zároveň je snaha do školy doplňovat pravidelně nové tituly pro děti. Někde jako překážku v této oblasti školy uvádějí finance, případně nedostatečné prostory na vytvoření knihovny. S formou vybavení knihoven si lze však poradit např. i tím, že škola knihy dostane darem od samotných rodičů, dětí. Na některých školách se knihovna stává i místem pro pořádání různých akcí, autorských čtení atd. Velmi dobře probíhá spolupráce škol s veřejnou knihovnou (besedy, akce, Pasování na čtenáře a jiné). Spolupráce s městskou knihovnou včetně jejich místních částí funguje na velmi dobré úrovni.

Priority škol v podstatě kopírují základní oblasti toho, co se školám daří a na čem hodně pracují. Tj. zmíněná školní knihovna, základní práce s textem, rozvoj čtenářské gramotnosti je ukotven ve vzdělávacích programech školy.

Školy rovněž kladou velký důraz na neustálé vzdělávání pedagogů, jak v rámci seminářů, workshopů, DVPP, tak i kolegů mezi sebou navzájem uvnitř školy nebo i mezi školami. Podstatná je samozřejmě kvalita seminářů a jejich dopad na praktické využití ve výuce.

Je taky dobré konstatovat, že školy kromě klasické výuky zařazují prvky mezipředmětové výuky, blokové výuky, projektové dny zaměřené na tuto oblast apod.

Nedílnou součástí potřeb v této oblasti je finanční zabezpečení pro nákup materiálního vybavení (zejména knih) a dalších potřeb (autorská čtení, revitalizace knihoven, realizace vzdělávání pedagogů). Forma finanční podpory může být různorodá, od financování pomocí Šablon či jiných projektů, přes pomoc zřizovatele či sponzorů. Podstatné je mít vytvořené podmínky pro rozvoj v této oblasti.

3 Matematická gramotnost

3.1 Co proběhlo dobře

Většina škol si uvědomuje důležitost výuky matematiky propojené na praktické příklady ze života, pochopení řešení každodenních situací a důležitost logického přemýšlení u žáků (hádanky, netradiční matematické úkoly). Aktivity v hodinách matematiky i mimo ně jsou tomuto přizpůsobovány. Pedagogové jsou proškolení v této oblasti, vítají semináře zaměřené na praktické využití ve výuce.

Hodně škol se zaměřuje na finanční gramotnost ať už pořádáním besed s touto tematikou nebo přímo pravidelnou výukou (někde např. realizují projekt spolu s Českou spořitelnou, jinde využívají pomoci rodičů), do výuky jsou zařazovány jednoduché bankovní operace, základy vedení rozpočtu domácnosti apod.

Podpora matematické gramotnosti na řadě škol probíhá také formou kroužku podporujícího logiku, např. klub deskových her (ZŠ sv. Voršily, ZŠ Spojenců – 2. stupeň, ZŠ Svatoplukova, ZŠ Zeyerova, ZŠ Bystročice, ZŠ Řezníčkova – 2. stupeň).

Běžné je rovněž zapojování šikovných dětí do olympiád, Pythagoriády a matematického klokana případně jiných matematických soutěží (Pangea, logická olympiáda).

Výuky matematiky na 1. stupni Hejného metodou probíhá na Scioškole, ZŠ Dvorského, kroužek Hejného matematiky je i na ZŠ Spojenců). S Hejného matematikou začínají i na ZŠ Svatoplukova, díky hospicím na ZŠ Horka nad Moravou (mimo území MAP Olomouc).

V řadě škol dochází ke spolupráci pedagogů a předávání dobré praxe mezi sebou navzájem. Vítané by bylo i předávání dobré praxe mezi pedagogy z různých škol.

Školy rovněž vytipovávají nadané žáky v matematice a s nimi individuálně pracují. Naopak školy se zaměřují i na doučování žáků a přípravu žáků na přijímačky formou kroužků pro žáky 8. a 9. tříd (př. ZŠ Komenium, ZŠ Gorkého)

Důležité pro rozvoj matematické gramotnosti je možnost využívání interaktivních médií.

Rovněž v oblasti matematické gramotnosti se v určité míře u některých škol projevuje snaha o zapojení matematiky i do dalších předmětů (např. zeměpis, informatika) – př. na FZŠ Tererovo nám, ZŠ Heyrovského, ZŠ Řezníčkova, ZŠ Demlova, ZŠ Nemilany, ZŠ Nedvědova – bloková výuka, ZŠ sv. Voršily – metoda CLIL).

3.2 V čem byla škola úspěšná

Většina škol k úspěchům řadí úspěch žáků na různých matematických soutěžích a úspěšnost žáků při přijímacím řízení.

Projektové dny na podporu matematické gramotnosti realizuje FZŠ Hálkova, ZŠ Demlova, ZŠ Droždín, ZŠ Řezníčkova

Zajímavé akce škol v oblasti matematické gramotnosti:

- pořádá každý rok Noc deskových her pro žáky 2. stupně (ZŠ Spojenců)
- projekt FIE – metoda rozvoje kognitivních funkcí, kroužky FIE (ZŠ Rožňavská)
- školení na stavebnici Microbit (ZŠ Gorkého)
- kroužek Ozobotů – podpora programování a logického myšlení (Scioškola)
- projekt Stavíme město – pro 2. stupeň – (FZŠ Hálkova)
- nástěnka na podporu matematické gramotnosti a logického myšlení s dobrovolnými příklady (FZŠ Hálkova)
- soutěž v Piškvorkách – 2. stupeň (ZŠ Demlova)
- projekt Tři králové – 1. ročník, projekt Voda – 4. ročník a projekt Mapa orientačního závodu – 7. ročník, projekt Trojrozměrné modely – 9. ročník - (ZŠ Demlova)
- tandemová výuka – ZŠ Bystročice
- projektové výuky zaměřené na MG pod záštitou Hypoteční banky – pro žáky 3. tříd – FZŠ Holečkova

Úspěch školy spatřuje v mezipředmětové výuce se zaměřením na matematiku, v názorných a praktických matematických příkladech např. v oblasti finanční gramotnosti, či propojení matematiky na různé profese, objasnění přírodních zákonů, projektové výuce matematiky, sdílení zkušeností, zavádění Hejného matematiky, využívání výukových software apod.

3.3 V čem by se mohla zlepšit

Školy jako základ pro další zlepšování považují dobré materiální zázemí (interaktivní tabule, ICT technika, výukový software atd.) a další materiálové vybavení na podporu gramotnosti, včetně různých robotických pomůcek.

Obecně lze říct, že aktivity, které se na některých školách daří (viz kapitoly výše) chtějí tyto školy prohlubovat a ostatní se v těchto tématech chtějí zlepšit. Základem je přiblížení matematiky reálnému životu.

Zlepšení vidí také většina škol ve větším využití matematiky v různých projektech, projektových dnech atd.

Podporován je vznik či prohloubení zájmu o stávající kroužky zaměřené na logické myšlení.

Rovněž si na školách uvědomují důležitost podpory matematické gramotnosti napříč ostatními předměty.

Školy kladou velký důraz na vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti (př. projekt České spořitelny).

Nedílnou součástí zlepšování v oblasti matematické gramotnosti je neustálé vzdělávání v této oblasti (včetně výuky Hejného matematiky – př. FZŠ Hálkova, ZŠ Droždín, ZŠ Heyrovského) a seznamování se s novými metodami výuky formou workshopů a sdílení dobré praxe.

ZŠ Tererovo nám. by chtěla začlenit do výuky matematiky formativní hodnocení a více se zaměřit na praktickou geometrii. ZŠ Heyrovského by ráda více zapojila rodiny dětí formou workshopu pro rodiče žáků 1. stupně – pomoc dětem při rozvoji matematické gramotnosti v domácím prostředí. Řada škol rovněž klade důraz na vyhledávání a podporu nadaných žáků v oblasti matematiky. Naopak např. ZŠ Gorkého chce vylepšit nižší hodnocení žáků při testování SCIO (přizpůsobit výuku).

3.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Pomoc školy uvítají v oblasti vzdělávání (nabídka vhodných vzdělávacích programů včetně Hejného matematiky), v oblasti materiálního zabezpečení (pomůcky, interaktivní média, hry...) a výměny zkušeností s jinými školami, tzv. sdílení dobré praxe (včetně podnětů pro práci s interaktivní tabulí). Příklady pomůcek, o které by školy měly zájem - stavebnice pro výuku geometrie (Geomag, Magformes...), specializované SW př. Geogebra, Cabri II. Zájem je např. o školení zaměřené na matematické uvažování, argumentaci a komunikaci.

Důležité je i dostatečné finanční ohodnocení kvalitních pedagogů matematiky (ZŠ sv. Voršily). Kromě materiální podpory by školy uvítaly možnost půlení hodin tak, aby mohlo dojít k zefektivnění výuky (př. ZŠ Spojenců, ZŠ Heyrovského) nebo více pedagogů pro danou oblast (Waldorfská ZŠ) nebo větší časovou dotaci pro matematiku min. na 5 hod. týdně (FZŠ Tererovo nám.). Finanční podpora je důležitá i pro započaté projekty, které po skončení Šablon nebude jak dále financovat (př. tandemová výuka na ZŠ Bystročice).

Přestože na školách znají způsoby oživení výuky matematiky, přesto se jim nedaří motivovat žáky na 2. stupni a vzbudit jejich zájem o matematiku (př. FZŠ Rožňavská).

ZŠ Kosmonautů má zájem o speciální semináře na podporu matematické gramotnosti pro žáky se sluchovým postižením a žáky se SVP (není nabídka), širší nabídku pomůcek a materiálů pro tyto žáky.

3.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů, atp.)

Priorita č. 2

Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Priorita č. 3

Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

3.6 Závěrečné zhodnocení

Školy se zaměřují na propojení výuky matematiky s praktickým životem, pedagogové se vzdělávají a uplatňují nabyté znalosti při výuce a celkově se podpoře matematické gramotnosti klade velký důraz. Tomu odpovídají priority v této oblasti.

Školy rovněž kladou velký důraz na projektovou výuku, mezipředmětovou výuku, kroužky zaměřené na logické myšlení a na finanční gramotnost, kterou začleňují do výuky matematiky.

Základem pro rozvoj v této oblasti je materiálové zázemí (pomůcky, interaktivní tabule, software).

Školami vítané je sdílení dobré praxe. Prospěla by možnost pracovat s dětmi v menších skupinách (př. půlení hodin, větší časová dotace na matematiku, více pedagogů).

4 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

4.1 Inkluzivní/společné vzdělávání

4.1.1 Co proběhlo dobře

Všechny školy hodnotí praktickou integraci ve škole za pomoci pedagogů a asistentů pedagoga úspěšně, podařilo se individualizovat výuku dle potřeb integrovaného žáka. Školy jsou schopny přijmout v podstatě všechny žáky bez rozdílu (v případě pohybového omezení dítěte hraje roli bezbariérovost školy).

V některých školách v rámci stavebních úprav došlo právě i k vyřešení bezbariérového přístupu (př. FZŠ Tererovo nám.).

Na školách s dětmi se SVP fungují asistenti pedagoga. V rámci postupného procesu inkluze docházelo a stále dochází k hledání asistentů pedagoga (trh práce jich nabízí málo, vzdělání a osobnostní předpoklady jsou také velmi rozdílné), k jejich začleňování do chodu třídy, spolupráci s pedagogem a s integrovaným dítětem.

Školy musely rovněž v této oblasti zapracovat na kvalitní komunikaci mezi pedagogy, asistenty, rodiči a dětmi. Waldorfská ŽŠ provádí dokonce i návštěvy v rodinách.

Školy se v poslední době dokázaly vybavit kvalitními kompenzačními pomůckami a didaktickým materiálem pro děti se SVP.

Důraz byl také věnován vzdělávání pedagogů a výchovných poradců. Školy často využívají sdílení nabytých poznatků ze vzdělávacích akcí mezi dalšími pedagogy ve škole. Př. vzdělávání na ZŠ Gorkého – seminář Komunikace mezi účastníky inkluzivního vzdělávání.

Spolupráce s PPP a SPC je všemi hodnocena na velmi dobré úrovni.

Téměř na všech školách funguje nebo fungoval (s využitím časově omezených Šablon) školní psycholog. Jeho práce a činnost na škole se jeví jako velmi významná, přínosná a efektivní. Na řadě

Škol dochází i k vytvoření školních poradenských pracovišť v oblasti inkluze složených např. z výchovného poradce, školního psychologa, třídního učitele, speciálního pedagoga, školního metodika prevence (př. FZŠ Hálková má ještě doplněný tento tým o školního koordinátora nadání, vzhledem k zaměření školy pro práci s nadanými žáky, dále ZŠ Demlova, ZŠ Gorkého, ZŠ Heyrovského, ZŠ Nedvědova, ZŠ Spojenců, ZŠ Nemilany).

Na nadané žáky se zaměřuje primárně FZŠ Hálkova, díky existenci speciální třídy, avšak dochází i k metodické přípravě na integraci mimořádně nadaných žáků do běžných tříd. I na dalších školách v rámci inkluzivního přístupu dochází k vyhledávání nadaných žáků v různých oblastech a individualizaci práce s nimi (př. FZŠ Tererovo nám).

Naopak pro žáky se SVP vznikají různé formy doučování (financováno v rámci Šablon), kde je možné věnovat jim více času a individuální práce. Hodně škol vzdělává také žáky s cizím mateřským jazykem, což má také svá specifika.

Některé školy jmenovaly jako pozitivní oblast, která se škole povedla, zaměření se na posilování silných stránek žáků se SVP, sebehodnocení žáků, realizace speciálních preventivních programů na budování a posílení zdravých vztahů dětí.

Jedním z aspektů, jak hodnotit oblast inkluze, je hladký přechod žáků na další stupeň vzdělávání (př. vyzdvihla toto ZŠ Rezníčková).

4.1.2 V čem byla škola úspěšná

Jako velký úspěch si školy cení získání kvalitních asistentů a nastavení dobré spolupráce ve třídě mezi pedagogem a asistentem a samozřejmě asistentem a dítětem. Základem je vytvoření vhodných podmínek pro individuální práci s dítětem (včetně kompenzačních pomůcek, vhodného nastavení práce s dítětem, jeho hodnocení a nastavení reálných cílů ve vzdělávání).

Komunikace s rodiči se někde daří více, někde méně.

Jako úspěch je rovněž spatřováno zvládnutí administrativy v oblasti inkluze.

FZŠ Hálkova hodnotí jako úspěšné i schopnost včas identifikovat žáka ohroženého školním neúspěchem a doporučit ho do PPP a naopak identifikovat nadané žáky.

Již v předchozí kapitole byla zmíněna efektivita školního poradenského pracoviště, někde také nazývaného jako „preventivní tým“ (ZŠ Spojenců). Nejlepší zázemí pro poradenské pracoviště, jak vyplývá z popisu potřeb, má ZŠ Heyrovského, kde toto pracoviště má i dobré zázemí, místnosti se samostatným vchodem pro rodiče.

Žáky se SVP se daří zapojovat nejen do běžné výuky, ale i do realizace různých projektů třídy, školy (př. ZŠ Gagarinova – Droždín)

Rovněž v oblasti inkluze řada pedagogů považuje za dobré vzájemné hospitace, mentoring, sdílení zkušeností mezi školami navzájem.

Velkým tématem, které se někde daří dobře realizovat, je zaměření se na sebehodnocení žáků, rozvoj kreativity dětí se SVP, úspěšné začlenění žáka se SVP do kolektivu třídy, realizace třídnických hodin (budování sounáležitosti, spolupráce). Školy využívají preventivních programů, které nabízí Sdružení D.

Zajímavé aktivity:

ZŠ Gorkého je zapojena do projektu Inkluzivní vzdělávání pro Olomoucký kraj, ZŠ Dvorského se účastnila natáčení TV pořadu Šikulové.

4.1.3 V čem by se mohla zlepšit

Některé školy, které tak zatím nečiní, se chtějí více zaměřit na identifikaci nadaných dětí, individuální práci s nimi a rozvoj jejich potenciálu (př. Scioškola, ZŠ Spojenců, FZŠ Hájkova se chce zaměřit na integraci nadaných žáků do běžných tříd, Waldorfská ZŠ, ZŠ Dvorského, ZŠ Komenium).

Rovněž školy chtějí více pracovat na systému sebehodnocení žáků, rádi by využívali speciálního pedagoga, případně tam kde nemají, by rádi využili školního psychologa (ZŠ Holice). Asistenty pedagoga by na ZŠ Řezníčkova rádi využili i na odpolední aktivity (procvičování látky, jiné volnočasové a relaxační aktivity).

Některé školy nesplňují základní podmínky pro to, aby mohly přijmout všechny děti z důvodu bezbariérovosti. Pokud bude možnost, chtějí tyto podmínky zlepšit na ZŠ sv. Voršily, ZŠ Nemilany, ZŠ Řezníčkova, ZŠ Droždín. Školy by se rovněž rády dovybavily pomůckami, ICT vybavením, programy pro výuku. Tyto pomůcky by pak chtěly efektivně využívat. Jsou třeba i vhodné prostory pro občasnou individuální práci.

ZŠ Bystročice má letos poprvé začleněno dítě se SVP, bude tedy nově čerpat zkušenosti.

Ostatní školy chtějí nastavovat a zdokonalovat nastavený systém podpory práce s žáky se SVP.

Prostor pro zlepšení vidí školy i ve sdílení dobré praxe jak uvnitř školy (vzájemné hospitace), tak i mezi školami navzájem, vnímání nových podnětů, přístupů atd. ZŠ Svatoplukova má ambici být inspirací pro ostatní, jelikož v oblasti inkluze udělali velký kus práce, která se pozitivně odráží v celé činnosti školy. Na ZŠ Gorkého by naopak chtěli samotné učitele více motivovat v dalším vzdělávání v oblasti inkluze a v přehodnocení postojů k inkluzi.

Na ZŠ Heyrovského mají hodně žáků s jiným mateřským jazykem, proto by chtěli zavést hodiny češtiny navíc, zapojit více učitelů češtiny.

Řada škol chce zapracovat na budování užších vztahů mezi pedagogy a rodiči. Často nebývá snadná komunikace s rodiči, motivace a zájem o vzdělávání vlastních dětí.

Objevují plány na zlepšení v oblasti zefektivnění administrativní práce.

4.1.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Základní potřebou v oblasti pomoci s problematikou inkluze jsou finance na zřízení stálých pozic školního psychologa a školního speciálního pedagoga, asistentů pedagoga a dále na větší materiální zabezpečení, případně na realizaci bezbariérového přístupu.

Vesmět všechny školy by uvítaly pomoc v zajištění menšího počtu žáků ve třídách tak, aby práci mohly více individualizovat nebo diferenciovat výuku. A zároveň se objevuje i požadavek na snížení počtu žáků se SVP v rámci jedné třídy.

Další aspekty, které by školám ulehčily práci:

- zmenšení administrativy spojené s inkluzí, přehodnocení širokého záběru inkluze u dětí, kde to pro ně není přínosem a ani rodiče nemají zájem dávat děti do klasické základní školy.
- důležitá je pro školy nejen nabídka trhu práce v oblasti asistentů pedagoga a možnost volby při výběru, ale i jejich kvalitní vzdělávání na pozici asistenta a následné vzdělávání pro spolupráci pedagog – asistent, či doplňkové vzdělávání v rámci speciální pedagogiky.
- proškolení pedagogů pro práci s asistentem
- možnosti hodnocení cizojazyčných dětí, kteří ještě neumí vůbec nebo špatně česky

Podněty:

- výuka českého jazyka pro cizince (nejlépe ještě před nástupem na ZŠ)
- finance pro práci s nadanými žáky
- zvyšování povědomí o inkluzivním vzdělávání a způsobech hodnocení těchto žáků u široké veřejnosti, povědomí o funkcích asistentů pedagoga apod.
- podpora škol zřízených podle § 19 odst. 9 ŠZ – osvětová, legislativní i mediální
- existence databáze asistentů pedagoga

4.1.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy

Priorita č. 2

Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod.

Priorita č. 3

Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.)

4.1.6 Závěrečné zhodnocení

Školy se s inkluzí popasovali velmi úspěšně, na všech školách, kde mají žáky se SVP jejich začlenění do kolektivu a do běhu třídy probíhá dobře.

Řada škol využívá školního psychologa, jehož existenci si ve škole chválí. Bohužel působení psychologa ve škole je časově svázáno s realizací projektu (Šablony) a někde již toto skončilo (jinde je časově omezeno) a není nijak nahrazeno, což je škoda, protože působení ve škole je efektivní.

Obdobná situace je u asistenta pedagoga, případně školního asistenta. Jsou to pozice, které jsou v podstatě na všech školách, asistenti pedagoga v několika třídách. Většinou jsou financovány z Šablon, tedy s časovým omezením. V započaté práci je však třeba pokračovat, ve třídě dojde k postupné spolupráci pedagoga s asistentem, vytvoří se tým, který však nemá zajištěné pokračování. Zrovna tak je důležitý vztah asistent – dítě, kdy není vhodné kvůli nekontinuálnímu financování stále měnit asistenty. Důležitá je kvalita příchozích asistentů a vůbec jejich dostupnost na pracovním trhu, případně možnosti jejich dozdělování, sdílení dobré praxe atd.

Na větších školách velmi dobře fungují školní poradenské pracoviště – tým lidí zapojených do práce s integrovanými dětmi do metodické pomoci pro pedagogy a asistenty (školní psycholog, výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog).

Samozřejmým přínosem by v této oblasti pro možnost větší individualizace práce byl menší počet žáků ve třídě.

Pedagogové uvítají i v této oblasti dostatečné materiální zázemí a další možnosti v oblasti vzdělávání a sdílení dobré praxe. Především se jedná o další vzdělávání a dostatečnou nabídku kvalifikovaných asistentů.

Práci, která se dobře na školách rozběhla, stále znesnadňuje přebujelá administrativa v této oblasti. Bere čas, který by bylo vhodné lépe investovat do jiných aktivit.

Školy většinou rozdělují v oblasti inkluze práci s dětmi se SVP, s dětmi s jiným mateřským jazykem a s nadanými dětmi. I nadaným dětem se na řadě škol věnuje velká pozornost a je dobré je v tomto podporovat.

Mezi prioritami je otevřené klima školy, ke kterému patří především komunikace s rodiči, žáky, vnímání potřeb žáků s SVP. Dále je důležité začlenění žáka do kolektivu, odbourávají se bariéry. Pedagogové se rovněž naučily uzpůsobovat obsah vzdělávání potřebám žáků.

4.2 Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity

4.2.1 Co proběhlo dobře

Školy v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity pracují a rozvíjí děti, byť možnosti a zkušenosti a šíře zaměření je na školách různorodá. Jako nejčastější směr rozvoje v oblasti kreativity školy uvádí rozvoj v oblasti výtvarné výchovy, včetně účasti na různých soutěžích a výstavách, výrobu drobných předmětů na školní jarmarky, atd. V oblasti podnikavosti školy často zapojují děti do přípravy školních akcí, podílí se na přípravě otevřených dveří, jarmarků, plesů, benefiční akce, Den země atd.

Jako přínosná a také poměrně často využívaná forma aktivit v této oblasti je spolupráce se středními školami, případně s firmou BEA (projekt Podpora podnikavosti). Školy se např. účastní besed se zajímavými osobnostmi v oblasti podnikání, účastní se exkurzí ve firmách atd. V této oblasti je řada škol zapojena do spolupráce se středními školami díky projektu IKAP (Implementace krajského akčního plánu). Pro exkurze do firem jsou využívány i možnosti rodičů se zajímavým povoláním, kteří toto nabídnou. Školy v rámci exkurzí spolupracují s řadou institucí, např. DDM, Knihovna, Sluňákov, Pevnost poznání, firma Tesco...

Řada škol má svůj školní nebo žákovský parlament, kde zvolení žáci mohou ovlivňovat chod školy. Je to dobrá průprava pro rozvoj kompetencí v této oblasti.

Většina škol využívá projektové výuky, buď formou projektových dnů, nebo realizaci projektů ve třídách. Žáci se učí řídit své projekt, plánovat, učí se kritickému myšlení, spolupráci, prezentaci výsledků své práce a zapojují svou kreativitu atd. Dochází nejen k rozšíření znalostí v daném tématu, ale především k rozvoji měkkých kompetencí.

Důležité a prospěšné v této oblasti pro školy je rovněž sdílení zkušeností a rozvoj znalostí pedagogů v rámci DVPP.

Oblast kreativity je ve školách velmi často podporována i v mimoškolních aktivitách. Školy nabízí různé zájmové kroužky (nejčastěji výtvarné, keramické).

Zajímavé aktivity:

- spolupráce s DDM na projektu Kreativní fotografie (ZŠ sv. Voršily)
- zapojení do soutěže Talenty pro firmy – (FZŠ Hálkova - postoupení do celostátního kola soutěže)
- projekty na podporu podnikavosti např. FIRMA (ZŠ Nedvědova)
- tvoření dárků pro seniory (ZŠ Holečkova)

– projekty projekt Voda, Mýdlo a prací prostředky - (ZŠ Demlova)

4.2.2 V čem byla škola úspěšná

Jako úspěch školy většinou uvádí ocenění žáků na různých soutěžích a výstavách (výtvarných, fotografických, ale i v oblasti finanční gramotnosti). K úspěšnosti školy také řadí zorganizování různých akcí školy, na kterých se podílí žáci a organizaci projektových dnů na podporu těchto kompetencí.

Důraz rovněž školy kladou na finanční gramotnost, jak již bylo zmíněno v kapitole matematické gramotnosti. Např. projekt Abeceda peněz od České spořitelny umožňuje vyzkoušet si podnikání.

Jako úspěšné jsou i exkurze do firem či středních škol, jak už popisujeme v předchozí kapitole.

Waldorfská ZŠ má celou výuku koncipovanou směrem k rozvoji kreativity a aktivity žáků.

Zajímavé aktivity:

- účast žáků v televizní soutěži „Už tam budem?“ - ukázka podnikavosti a iniciativy - (ZŠ Heyrovského)
- projekt Spolupráce jako nástroj vzdělávání (interní mentoring, podpora zvýšení kvality pedagogických kompetencí, příprava pedagogů pro poskytování kolegiální podpory – (ZŠ Demlova)
- zapojování žáků do realizace pracovních postupů při výrobě výrobků – (ZŠ sv. Voršily)

Příklady soutěží:

- soutěži Zlatá jehla – kategorii Fotografie, úspěchy v soutěži Rozpočti si to - finanční gramotnost – (ZŠ Řezníčkova)
- soutěž Talenty pro firmy – (FZŠ Hálkova - postoupení do celostátního kola soutěže)
- výtvarná a literární soutěž Evropa ve škole (úspěchy skupinových prací, prostorová tvorba, street art atd., soutěž Bezpečná Olomouc - skupinové práce - kniha slušného chování, prostorová tramvaj atd. – (ZŠ Komenium)
- výtvarná soutěž Paleta ticha – (ZŠ Kosmonautů)

4.2.3 V čem by se mohla zlepšit

Školy vidí prostor pro zlepšení v této oblasti ve sdílení dobré praxe a podpoře dětí, jejichž iniciativnost ještě není tak velká a zároveň podpoře nadaných žáků (včetně finanční podpory).

Současně pro rozvoj kreativity je třeba mít materiální podporu (pomůcky, materiál pro výrobu, případně školy potřebují zajistit specializovanou učebnu – např. výtvarnou s možností prezentace 3D objektů, keramickou pec atd.).

Byť se finanční gramotnosti věnuje řada škol, je zde stále prostor pro vylepšování této aktivity a její rozšiřování. Rovněž zapojování kritického myšlení do výuky, je stále oblast, kde je prostor pro zlepšování.

Hodně škol by také rádo posílilo spolupráci s podnikatelským sektorem (i za pomoci rodičů), účast na exkurzích, besedy s podnikateli. Rovněž některé školy vidí mezeru ve spolupráci se středními školami.

Možnost, jak podpořit kreativitu je i zařazování více názorného vyučování, praktických ukázek, např. venkovní vyučování, podporovat moderní formy výuky.

Dílčí náměty na zlepšení:

- zlepšení prezentace výsledků prací žáků pro veřejnost
- více hodin na principu CLIL
- snížení počtu žáků – možnost dělených hodin
- motivace, zapojení – někde by chtěli zvýšit motivaci pedagogů (zapojení širšího pedagogického sboru), jinde naopak by rádi zvýšili aktivní podíl žáků na přípravě a realizaci projektů školy
- DVPP
- větší podpora nadaných dětí

4.2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Nejdůležitější oblast, ve které školy potřebují pomoci je materiální zázemí. Někde potřebují specializované prostory, jinde stačí podpořit vybavení materiály, pomůckami, odbornou literaturou. Se zajištěním této potřeby souvisí finance, které je možno hledat nejen u zřizovatele, ale i u sponzorů.

Oblast sdílení dobré praxe, nabídka kvalitního vzdělávání a možnosti jeho financování, metodické materiály, to jsou také důležité oblasti, kde by školy uvítaly pomoc.

Jak již bylo zmíněno, školy často využívají nebo by chtěly více využívat spolupráci s firmami, podnikateli a středními školami. Zajištění databáze takovýchto subjektů ochotných spolupracovat by byla jedna z možných forem pomoci. Některé projekty (firmy BEA, IKAP) toto řeší, ale spolupracují jen s některou základní školou a nejedná se o kompletní nabídku.

Školy, které se potýkají s dílčími problémy, kde by uvítaly pomoc:

- škola má špatnou pověst z minulosti a potřebuje ji vylepšit, prezentovat současné úspěchy
- úhrada nákladů na projektové dny a exkurze pro žáky pro děti ze sociálně slabších rodin (rodiče sociálně slabších žáků nechtějí akce platit)

4.2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s vícevariantním i neexistujícím řešením atp.).

Priorita č. 2

Škola rozvíjí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika).

Priorita č. 3

Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.

4.2.6 Závěrečné zhodnocení

Pro rozvoj podnikavosti, kreativity a iniciativy na školách nejvíce využívají zapojení žáků do akcí školy a při projektové výuce či projektovém dni. Hodně žádaná je i spolupráce s podnikateli, firmami, středními školami v oblasti exkurzí, besed. Velkým tématem na školách je finanční gramotnost a učení kritickému myšlení. Tomu odpovídají také priority pro nejbližší období.

Školy mají úspěchy především v různých soutěžích. Téma kreativity se prolíná i do zájmové činnosti, kdy na školách fungují kroužky, většinou výtvarné.

Základem pro rozvoj této oblasti je materiální zázemí a vhodná podpora ve formě dalšího vzdělávání, sdílení dobré praxe, metodických materiálů a kontaktů na subjekty, které jsou ochotné spolupracovat.

4.3 Polytechnické vzdělávání

4.3.1 Co proběhlo dobře

Školy v oblasti podpory polytechniky nejčastěji využívají své dílny či odborné učebny (laboratoře chemie atd.) nebo se zaměřují na podporu environmentální výchovy v praxi. V dílnách se snaží naučit děti práci s různými druhy náradí a materiálů (dřevo, plech, plast...) a práce podle metodických postupů. Pro podporu manuální zručnosti školy také často zapojují děti do výroby drobných dáreků a předmětů, které většinou následně prodávají na akcích školy (školní jarmarky atd.), nebo také starší děti vyrábí hry a jiné předměty pro mladší žáky. Některé školy využívá i možnosti návštěv s praktickým zapojením žáků v Olomoucké sdílené dílně (např. ScioŠkola) a školy také využívají chemickou a fyzikální laboratoř v Pevnosti poznání (př. FZŠ Hálkova, Scioškola, ZŠ Tererovo nám.) nebo jinak spolupracují s Univerzitou Palackého pro využití jejich laboratoří s možností praktických ukázek. V některých školách se dílny právě budují (př. ZŠ Nedvědova). Ve školách, kde nemají dílny, pro výuku a podporu technického myšlení využívají stavebnice (př. Merkur, Lego, LogiKit), projektovou výuku, často se zaměřením na „stavbu“.

V rámci EVVO mezi hlavní aktivity patří třídění odpadu, péče o školní pozemky a zahrádky (př. bylinná zahrada), realizace projektového dne Den Země atd. Školy v oblasti EVVO spolupracují se vzdělávacími organizacemi (př. Sluňákov).

V této oblasti je velmi důležité propojení učiva s praxí. Využívané jsou i exkurze do výrobních podniků (př. ZŠ Zeyerova, ZŠ Holečkova) a spolupráce se středními školami (sdílená výuka, využití odborných učeben apod.), většinou díky zapojení do projektu IKAP (Implementace krajského akčního plánu). Díky sponzorskému daru olomoucké firmy Koyo došlo k vybavení několika škol a školek náradím.

V rámci zájmových aktivit školy nabízí kroužky keramiky, robotiky.

Tak jako v jiných oblastech, i v oblasti polytechniky, se žáci účastní různých soutěží, např. hledáme nejlepšího mladého chemika; televizní soutěž „Už tam budem?“ – úkoly v oblasti chemie, fyziky a dalších přírodních věd. Školy vytipovávají nadané žáky v této oblasti a těm se více věnují, většinou se právě tito vybraní a vytipovaní žáci účastní soutěží.

Rovněž oblast přírodních věd je oblastí, kde pedagogové využívají a vítají výměnu zkušeností, vzájemnou hospitaci pro sdílení dobré praxe (např. ZŠ Spojenců je zapojena do projektu Vzájemná spolupráce pedagogů ZŠ), využívají mezipředmětové vztahy (propojení pracovních činností a informatiky, propojení chemie, fyziky a přírodopisu) nebo projektové dny.

Zajímavé aktivity:

- předmět Crafts - (Scioškola)
- vzdělávací program pro 1. stupeň se živými zvířaty – (ZŠ Dvorského, Waldorfská ZŠ)
- proškolený koordinátor EVVO – (ZŠ Stupkova)
- projekty Ze zrna chléb“, „Stavba domu“, „Řemesla“ – (Waldorfská ZŠ)
- program pro děti „Malý stavitel“ – (ZŠ Bystročice)

- projekt Maják – (ZŠ Dvorského)
- kroužek přírodovědných pokusů – (ZŠ Holice)
- předmět „Hravá věda“ s přírodovědnými pokusy na 1. stupni – (ZŠ Holice)
- proškolení pedagogů přírodovědných předmětů na systém měřidel a čidel využívaných v praxi – (FZŠ Hálkova)
- volitelné předměty - ekologická praktika, moderní domácnost – (FZŠ Rožňavská)

4.3.2 V čem byla škola úspěšná

Školy byly úspěšné v oblastech, které jsou uvedeny v předchozí kapitole. Některá škola si více cení nového vybavení dílen nebo celé nové dílny, jiná vybudování školní zahrady a jiná si zase více cení spolupráce se střední školou nebo úspěchů žáků v soutěžích. Jako příklad můžeme uvést úspěch ZŠ Nedvědova, která měla zastoupení i v mezinárodních soutěžích zaměřených na robotiku.

ZŠ Dvorského byla úspěšná ve sdílení praktických zkušeností v oblasti polytechnického vzdělávání s jinými školami.

Některé školy se v rámci této oblasti zaměřují i na práci ve cvičné kuchyňce.

Zajímavé aktivity:

- vytvoření mobilních pozemků – (ZŠ Droždín)
- projekt Recyklohraní ((sběr elektroodpadu) – (ZŠ Holečkova)
- workshopy, např. Akademie řemesel, Technohrátky, Den středoškolákem – možnost si prakticky zkoušet více činností – (ZŠ Heyrovského)

4.3.3 V čem by se mohla zlepšit

Zlepšení opět může nastat v zázemí pro výuku polytechnických předmětů, tj. v existenci či neexistenci dílen a odborných učeben a v úrovni jejich vybavení. Každá škola má jinou úroveň a možnosti vybavení, proto i rozvoj jednotlivých kompetencí může probíhat rozdílně. Vybavení škol je možno zlepšit i zajištěním vhodných stavebnic pro polytechnickou výuku pro 1. stupeň.

Jak již v předchozích kapitolách uvádíme, školy využívají spolupráce s podniky a středními školami. Jsou však v této oblasti ještě rezervy a každá škola spolupracuje jinak intenzivně, některé školy by teprve tuto spolupráci rády využily.

ZŠ sv. Voršily by se kromě dílen ráda více věnovala výuce práce v kuchyni a na pozemcích.

Důležitou oblastí, na kterou je třeba se zaměřit do budoucna je programování a robotika a badatelsky orientovaná výuka, častěji zařazovat experimenty a pokusy.

Prostor pro rozvoj je také ve sdílení dobré praxe mezi učiteli na školách a mimo školu. Pedagogové by uvítali také nové vzdělávací a metodické materiály v této oblasti.

Realizace projektových dnů je rovněž oblast, ve které se školy chtějí ještě zlepšovat. Např. využití odborníka z praxe při účasti na projektovém dnu, zapojení rodičů (včetně možnosti exkurzí) atd.

Jednoznačně by se školy v této oblasti rády zlepšovali v zařazování praktické činnosti před teorií. Podporovány by měly být i kroužky a jiné mimoškolní aktivity či praktické činnosti ve družině.

Problém obsazení pozice aprobovaného pedagoga pro předmět pracovních činností shledává např. ZŠ Nedvědova.

ZŠ Demlova, ZŠ Holečkova a se chce více věnovat tématům zaměřeným na elektrotechniku, elektroniku a robotiku.

4.3.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Většinou školy potřebují pomoci s materiálním zázemím – odborné učebny, dílny, cvičné kuchyňky, pozemky, sklady materiálů a samotné vybavení odborných učeben a materiál pro výrobu či polytechnické stavebnice. Jedná se nejen o vybudování nových učeben ale i o jejich modernizace. Na řadě škol toto již proběhlo nebo probíhá, ale stále je hodně škol, které nemá vhodné zázemí nebo se podařilo zrealizovat vybudování jen některého typu odborných učeben. Případně s financemi na pořízení výše zmíněného.

ZŠ Řezníčkova a ZŠ Demlova by také rády posílily oblast robotiky a moderních technologií a elektroniky. Uvítala by pomoc při hledání levnější varianty Ozobotů, které by si škola mohla pořídit. Pomoc při školení a vybavení zařízení na elektrotechniku, elektroniku a robotiku, pomoc se zajišťováním materiálů.

Důležitý je i rozvoj kompetencí učitelů polytechnického vzdělávání. To je možné podpořit novými výukovými programy, semináři, sdílením dobré praxe. Školy mají zájem o zkvalitnění nabídky DVPP v oblasti polytechnického vzdělávání.

Zefektivnění výuky v oblasti polytechniky by také přispěla možnost práce v menších skupinách. ZŠ Nemilany by naopak uvítali asistenta pedagoga pro pomoc s přípravou terénních a laboratorních prací.

Spolupráce s firmami i středními školami je také oblast, kde by školy uvítaly pomoc. Příkladem může být databáze firem, které jsou ochotny se základními školami spolupracovat (př. formou exkurzí ve firmě). S exkurzemi souvisí i potřeba financování převozů žáků do návštěv firem, jelikož ne všichni rodiče jsou ochotni toto hradit.

4.3.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.).

Priorita č. 2

Škola podporuje zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí.

Priorita č. 3

Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

4.3.6 Závěrečné zhodnocení

Oblast polytechniky se vyznačuje těmito základními znaky:

- zázemí pro výuku (odborné učebny, dílny, venkovní učebny, pozemky ...)
- materiál (náradí, materiál včetně elektromateriálu, stavebnic, robotů atd.)

- spolupráce s firmami a středními školami
- vzdělávání včetně sdílení dobré praxe, metodických materiálů

Všechny zmíněné znaky jsou ve školách v různé míře realizovány a zároveň se školy v různé míře chtějí v těchto oblastech zlepšovat a poskytovat lepší a kvalitnější nabídku, zázemí.

Díličí věci, které oblast provází je dostatek aprobovaných pedagogů, možnost asistentů pedagoga či práce v menších skupinách dětí.

Hlavní prioritou je právě dostatečné technické a materiální zabezpečení, dále prakticky pojatá výuka zaměřená na propojení s reálným životem a možnost neustálého vzdělávání pedagogů.

4.4 Digitální kompetence pedagogických pracovníků

4.4.1 Co proběhlo dobře

Většina pedagogů již běžně digitální techniku využívá. Na jednotlivých školách se liší míra využití digitální techniky, která závisí od toho, jestli má škola zaveden elektronický evidenční systém a jaké má vybavení ICT pro možnosti využití ve výuce. Digitální techniku tedy používají pedagogové pro administrativní činnosti, pro přípravu výuky, ale i pro výuku samotnou či práci v elektronickém systému školy nebo pro prezentaci práce školy (web, facebook, instagram, tvorba videosekvencí atd.). Škola často také využívá e-maily nebo přímo elektronický systém školy pro komunikaci s rodiči, některé školy tedy mají zaregistrovány e-maily na všechny pedagogy. Rovněž se liší míra vybavení ICT, někde má každý pedagog k dispozici notebook, jinde jsou spíše stolní PC.

Školy často využívají projektů, kde dojde zároveň k nějaké formě vybavení školy výpočetní technikou a zároveň proškolení pedagogů (např. ZŠ sv. Voršily - zapojení do projektu na podporu rozvoje znalostí v celé šíři kompetencí včetně digitálních (peníze školám z OP VVV) a získání inspirací na digitální materiály a zdroje pro výuku. Případně se pedagogové účastní DVPP na jednotlivá témata, která aktuálně potřebují zlepšit (školení na práci s tablety ve výuce).

Na některých školách využívají i digitální techniku k vzájemné komunikaci a spolupráci na mezinárodních projektech (př. e-Twinning - FZŠ Hálkova, učitelé i žáci z evropských zemí mohou vzájemně komunikovat, spolupracovat, zapojovat se do projektů a sdílet své nápady).

Školy si uvědomují důležitost internetové bezpečnosti, proto pořádají pro žáky, případně i pro rodiče přednášky na toto téma (př. Waldorfská ZŠ, ZŠ Heyrovského, ZŠ Tererovo nám.).

Zajímavé aktivity:

- e-learningu pro žáky – (FZŠ Hálkova)
- výuka programování – př. ve Scratchi a Arduino – (FZŠ Hálkova, ve spolupráci s rodiči)
- využití www.proskoly.cz - využívání digitální techniky ve výuce napříč předměty, přístup i k placeným digitálním zdrojům – ZŠ Řezníčkova
- ICT plán a ICT koordinátor (př. ZŠ Nemilany)
- účast pedagogů a žáků v programu MicroBit – programování – (ZŠ Gorkého)
- projekt Maják – spolupráce s ostatními školami – (ZŠ Dvorského)

4.4.2 V čem byla škola úspěšná

Hodně škol zavedlo kromě školního elektronického systému i testování žáků pomocí digitálních technologií. Téměř všechny školy zavedly výuku pomocí interaktivní tabule. Její využití záleží na počtu takových zařízení na škole. Je třeba však konstatovat, že se s interaktivními technologiemi poměrně dobře daří při výuce pracovat, někde využívají i aktivního propojení na internet.

Některé školy díky projektům získaly v minulém větší množství vybavení výpočetní technikou, např. notebooky pro každého pedagoga, tablety do výuky, interaktivní tabule.

Důležitá je rovněž orientace pedagogů a rozvíjení povědomí o internetové bezpečnosti (ZŠ Droždín, ZŠ Tererovo nám., ZŠ Heyrovského, ZŠ Komenium, ZŠ Řezníčkova). Žáci se učí efektivní práci s internetovými zdroji kritickému myšlení a důvěryhodnosti informací.

ZŠ sv. Voršily používá a analyzuje videa pořízeného při výuce.

Některé školy hodně pracují při své prezentaci s webovými stránkami či sociálními sítěmi.

Pedagogové jsou poměrně dobře proškoleni a práci s digitálními technologiemi na požadované úrovni zvládají. Rovněž je celkem běžná orientace pedagoga v internetovém prostředí při přípravě podkladů na výuku. Díky většímu využívání digitálních technologií došlo i ke zlepšení komunikace mezi pedagogy navzájem, tj. k lepšímu předávání informací.

Zajímavé aktivity:

- zapojení pedagogů do projektu „Učitelé online“ – (ZŠ Holečkova)

4.4.3 V čem by se mohla zlepšit

V oblasti zlepšení se objevuje široká škála oblastí. Jedná se o vybavení výpočetní technikou nebo jeho obměna, vzdělávání pedagogů na aplikaci výukového software, větší zapojení širšího pedagogického sboru, modernizace webových stránek školy a větší informovanost rodičů pomocí elektronických médií, zavedení elektronické žákovské knížky, tablety pro žáky, možnost využití ICT ve výuce v terénu, interaktivní vybavení všech učeben, centrální úložiště dat, kvalitní wi-fi připojení i pro možnost využití ve výuce, výukový software.

Na ZŠ Holečkova, ZŠ Demlova a ZŠ Řezníčkova se chce zaměřit na podporu výuky programování, kybernetiky a robotiky.

ZŠ Holečkova by ráda více využila speciálních programů k reedukaci specifických poruch učení.

4.4.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Základem pro pomoc v této oblasti je dostatek financí, především na pořízení vybavení, jeho rozšíření a modernizace pro větší zapojení ve výuce. Současně jsou potřeba finance na licence, výukové programy, případně na školení. I v případě zájmového vzdělávání, např. kroužků robotiky, programování je třeba finanční podpory.

Některé školy (např. ZŠ Droždín) ještě potřebují pomoci s vybudování odborné učebny nebo s kompletní rekonstrukcí rozvodů včetně zasíťování (ZŠ Řezníčkova).

ZŠ Hájkova navrhuje zapojení zřizovatele do Licenčního programu pro školy a akademické zákazníky od Microsoftu (poplatek podle počtu zaměstnanců), využití možnosti a cenového zvýhodnění pro větší počet škol.

Školy uvítají také pomoc v oblasti zvyšování bezpečnosti dětí na sítích.

Školy uvítají rovněž školení pedagogických pracovníků, např. pro práci s webovými stránkami, či jiná specializovaná školení pro práci s ICT.

Na některých školách vzniká pozice ICT koordinátora, odborníka z oblasti ICT. Je však problém takového odborníka sehnat a zaplatit.

4.4.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky).

Priorita č. 2

Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků

Priorita č. 3

Pedagogové využívají možností BYOD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT, tj. notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.)

4.3.6 Závěrečné zhodnocení

Digitální kompetence pedagogických pracovníků zahrnují jejich profesní zapojení, používání digitálních zdrojů, samotnou výuku, digitální hodnocení, podporu žáků a podporu digitálních kompetencí žáků.

V podstatě všechny školy již vlastní interaktivní tabuli/tabule a pracují s nimi ve výuce. Výuka touto formou se stává natolik oblíbená, že téměř všechny školy požadují vybavení více nebo všech tříd interaktivními tabulemi, s čímž potřebují finančně pomoci. V některých školách se využívají i tablety (např. FZŠ Hájkova – nově ze Šablon 30 tabletů + proškolení učitelů na práci s tablety)

Na některých školách působí ICT koordinátor. ICT koordinátor sleduje novinky v oboru, pořádá a vyhledává vhodné semináře atd.)

Hodně škol již využívá elektronický informační systém, především elektronickou třídní knihu, případně žákovskou knížku. Nejčastěji v systému Bakalář.

Jasným problémem v této oblasti je skutečnost, že výpočetní technika na školách rychle zastarává a je třeba ji obměňovat. Takže i když jsou některé školy dobře vybaveny, i do budoucna budou potřeba neustálé investice v této oblasti. S využitím ICT ve výuce je spojena i potřeba nákupu a pravidelné obnovy výukových materiálů. Je to tedy oblast, která potřebuje neustálé investice tak, aby pro žáky bylo jejich využívání přínosné.

Řada škol se také zaměřuje nebo chce více zaměřit na E-bezpečnost.

Jako největší prioritu pro nejbližší období uvádí školy využívání ICT nejen při výuce informatiky, tj. zařazování ICT do výuky všech předmětů, druhou prioritou je rozvoj povědomí u žáků a případně i jejich rodičů o internetové bezpečnosti. Jako třetí prioritu vidí pedagogové v možnosti využití ICT techniky ve výuce přímo u žáků např. tablety.

4.5 Sociální a občanské dovednosti

4.5.1 Co proběhlo dobře

Do této kategorie školy řadí například fungující školní parlament, kde jsou aktivně zapojeni zvolení žáci a ovlivňují dění školy. Školní parlament je zřízen na ZŠ Zeyerova, ZŠ Spojenců, FZŠ Hálkova, FZŠ Rožňavská, ZŠ Gorkého, ZŠ Demlova.

Důležitým bodem, který zmiňuje většina škol je nastavení pravidel školy či třídy, na kterých se většinou žáci podílí a následně je dodržují, nastavení forem komunikace s dětmi i s rodiči.

Běžné je pořádání dne otevřených dveří, jarmarků, vánočních trhů atd. kdy je škola otevřena veřejnosti a žáci se podílejí na organizaci akce. V řadě škol se každoročně pořádá také Den země. Důležité je i budování mezigeneračních vztahů, děti například vystupují v domově důchodců, spolupráce starších a mladších dětí, spolupráce ZŠ a MŠ apod.

V loňském roce se v rámci výchovy k občanství hodně škol věnovalo 100. výročí vzniku Československa.

Některé školy se věnují charitativní činnosti – př. výtěžek z prodeje vyrobených dárků a předmětů jde na podporu nějakého sdružení nebo na podporu nadačního fondu pro FN Olomouc (př. ZŠ Gorkého - Ponožkový den na podporu lidí s Downovým syndromem).

V rámci této oblasti školy často spolupracují s P-centrem a Sdružením D, které nabízí různé preventivní programy pro školy (př. ZŠ Spojenců, FZŠ Hálkova, ZŠ Holečkova) nebo také se záchrannými sbory (policií, hasiči, záchranáři), nejčastěji formou besed.

Rozvoj komunikačních schopností a dovedností probíhá především formou besed, projektových dnů či někde také pobytových výjezdů. Je důležité se zaměřit na rozvoj schopností pomáhat a umět říct si o pomoc, žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám (přijímání i jiných názorů, vyjadřování vlastních názorů), sebereflexi a sebehodnocení. Právě do oblasti sociálních a občanských dovedností patří i budování třídního kolektivu a dobrého klima ve třídě. Některé školy využívají adaptačních pobytů žáků, nejčastěji pro žáky II. stupně, někde toto funguje již pro první třídy. Tyto pobyty většinou probíhají na začátku školního roku. Dále školy pořádají pro žáky tematické pobyty či pobyty v přírodě, většinou před koncem školního roku.

V této oblasti se ve škole aktivně zapojují kromě třídních učitelů i výchovní poradci, školní psychologové, případně metodici prevence.

Do této kategorie můžeme zařadit i rozvoj kladného vztahu k umění (návštěvy divadel, koncertů) a kladného vztahu k pohybu.

Školy také pořádají oblíbené projektové dny, které jsou mimo jiné zaměřené na rozvoj komunikace a spolupráce (např. Den země, Kliko – záchranářský den, den občanských dovedností - ZŠ Nemilany, ZŠ Gorkého).

Zajímavé aktivity:

- celoroční hra v ZŠ a družině - (ZŠ Bystročice)
- škola má komunitní charakter, zapojuje se do dění obce, místní části – ZŠ Svatoplukova
- předmět etická výchova – zaměřen na rozvoj sociálních kompetencí žáků – Waldorfská ZŠ
- průběžná školení pedagogů v respektující komunikaci – (ZŠ Nedvědova)
- zapojení do projektu „Nech to být“ – žáci i rodiče mohou anonymně hlásit nevhodné chování – (ZŠ Heyrovského)

- projekt Paměť národa – prezentace práce veřejnosti – (ZŠ Heyrovského)
- soutěže (Zlatý list, Dějepisná olympiáda, zeměpisné atd.)
- projekt Světová škola – získání finančního příspěvku (ZŠ Nemilany)
- kurzy Sebeobrana, Aktivní útočník, Malý záchranář – (ZŠ Demlova)

4.5.2 V čem byla škola úspěšná

Úspěch školy může být dobré umístění žáků v různých soutěžích (např. soutěž záchranářů – ZŠ Spojenců) nebo založení nebo již samotná práce žákovského parlamentu (př. ZŠ Zeyerova, ZŠ Rožňavská, ZŠ Gorkého). Jinde jako největší úspěch uvádí dobré klima a spolupráci rodičů, pedagogů a žáků či úspěšně uspořádané projektové dny, budování mezipředmětových vztahů, tvorba projektů.

ZŠ Heyrovského pravidelně zjišťuje klima školy. Do tohoto šetření jsou zapojeni i rodiče. S výsledky jsou pak rodiče seznamováni na třídních schůzkách. Škola může reagovat na reálné podněty rodičů. Je to dobrý námět, jak zapojit do dění na škole rodiče.

Některé školy vydávají školní noviny, kde informují o dění na škole. Do tvorby bývají zapojeni žáci.

Důležitá je v dnešní době i prezentace školy na internetu. Školy, které si to uvědomují, aktivně používají nejen webové stránky, ale i facebook a jiné sociální sítě, např. Instagram. Školy mají dobrou zpětnou vazbu a hodnotí tuto práci jako úspěšnou.

K této oblasti patří i předávání informací o internetové bezpečí, je to oblast, kterou popisujeme více v kapitole digitálních technologií.

Dále školy jako úspěšné hodnotí aktivity popsané v předchozí kapitole (adaptační kurzy, besedy, třídění odpadu, kulturní programy, jarmarky, akce školy, budování schopnosti spolupráce u dětí).

4.5.3 V čem by se mohla zlepšit

Oblastí, kde se jednotlivé školy chtějí zlepšovat je hodně, někde se chtějí více zaměřit na komunikační schopnosti dětí a sebehodnocení, jinde kladou větší důraz na klima školy pro děti, rodiče a pedagogy, jinde by rádi více děti vedly k pravidlům společenského chování, jinde naopak by rozvíjeli občanské kompetence či povědomí o státních svátcích, kultuře (divadlo, literatura, vizuální umění).

ZŠ Svatoplukova se již dle svého snažení z poslední doby snaží zlepšit a prohloubit komunitní činnost. Na ZŠ Stupkova by zase rádi věnovali větší prostor pro třídnické hodiny za přítomnosti školního psychologa. Práce s třídním kolektivem je také výzvou ve více školách.

Velký důraz je kladen na komunikační schopnosti nejen u dětí, ale i pedagogů.

Důležité je i větší zapojení rodičů do chodu školy a akcí školy, zvyšovat jejich zájem. Tomu se chce rovněž věnovat více škol.

Obecně lze říct, že školy se chtějí věnovat rozvoji a zkvalitňování stávajících aktivit, případně zařadit jiné aktivity zde zmíněné, které se na dané škole ještě nerealizují nebo realizují v omezené míře.

4.5.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Některé školy mají problém s prostorem a zázemím pro rozvojové aktivity (např. ZŠ Zeyerova, ZŠ Spojenců by potřebovala pomoci se zajištěním vhodných prostor pro tělesnou výchovu a sportovní hry, ZŠ Rožňavská – revitalizace tělocvičny). Finance pak potřebují školy na možnost zajišťování

přednášek, na zážitkové programy a modernizaci vybavení (ZŠ Svatoplukova, ZŠ Rožňavská, ZŠ Nemilan, ZŠ Komenium...).

Podporu v oblasti sdílení dobré praxe by uvítala Scioškola a ZŠ Demlova.

Obecně školy uvítají možnost pořádání více přednášek a besed, spolupráci s jinými organizacemi, více kvalitních preventivních programů pro třídní kolektivy. Pokud v této oblasti dostanou jakoukoli podporu, budou rádi. Např. návštěvy politicky činných osob ve škole.

Některé školy by rády vylepšily svůj mediální obraz (ZŠ Komenského, ZŠ Komenium) a obecně by školy rády zvýšili zapojení rodičů a zlepšili komunikaci s nimi. To jsou oblasti, ve kterých uvítají pomoc.

Stálým tématem, byť v této oblasti nebylo tolik zmíněno, ale je popsáno již v kapitole o inkluzi, je udržení školního psychologa i po skončení Šablon, jelikož jeho činnost na škole je velmi prospěšná.

Dílčí témata pro pomoc:

- méně administrativy
- rychlejší reakce OSPOD
- zvýšit prestiž učitelů
- více zapojit obec do chodu školy (ZŠ Droždín)

4.5.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)

Priorita č. 2

Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují

Priorita č. 3

Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků.

4.3.6 Závěrečné zhodnocení

Všechny školy v této oblasti především uvádí společnou tvorbu pravidel třídy/školy a vedení k jejich dodržování.

V některých školách probíhají adaptační kurzy. Školy opět využívají samostatných třídnických hodin pro práci třídního učitele s kolektivem, případně za spolupráce se školním psychologem či speciálním pedagogem.

Velké téma na řadě škol je práce na sebereflexi a sebehodnocení žáků. Pravděpodobně jsou školy v této oblasti různě daleko, podrobně se z Popisu potřeb jednotlivých škol nedalo vyčíst, ale řada škol uvedla, že na tom pracují nebo by chtěli pracovat.

Důraz školy kladou na kvalitní komunikaci včetně veřejné prezentace (např. školní shromáždění), práce v komunitních kruzích

Oblast, kde by školy uvítaly pomoc, je zlepšení komunikace s některými rodiči a větší zapojení rodičů do aktivit školy.

Důležité je pořádání různých školních akcí, besed, spolupráce s organizacemi zabezpečujícími preventivní programy.

Priority jednotlivých škol jsou v budování kulturního povědomí a kulturní komunikace, dále budování povědomí o etických hodnotách (pravidla) a třetí prioritou je právě spolupráce a komunikace učitele, rodičů a žáků.

4.6 Jazykové vzdělávání

4.6.1 Co proběhlo dobře

Školy velmi dobře hodnotí zapojení dětí i pedagogů do mezinárodních projektů, pobytů v zahraničí, stáží pedagogů atd. Např. ZŠ sv. Voršily má pravidelné dlouhodobé stáže pedagogů v Bruselu, Belgii na pozici učitele, jazykový pobyt pedagogů na Maltě s intenzivní výukou jazyka, 1 letý kurz s UP LIFT. Dále zase ZŠ Dvorského spolupracuje se zahraniční školou a mezi žáky probíhá dopisování v cizím jazyce. Školy jsou zapojeny do mezinárodních projektů, např. jsou zapojena do projektu projekt Edison - komunikace v AJ se zahraničními studenty, týdenní stáže pro žáky (ZŠ Nedvědova, ZŠ Bystročice, ZŠ Řezníčkova, FZŠ Hálkova). Další využívané projekty: Projekt E-twinning – ubytování v rodinách žáků i učitelů (FZŠ Hálkova), Comenius – stáže do různých zemí, kde žáci spolupracují v rámci projektových dnů na plnění nejrůznějších úkolů (ZŠ Gorkého), projekt Erasmus+ pro učitele výukové pobyty, možnost stínování na zahraničních školách (ZŠ Gorkého).

Jinde žáci na 2. stupni jezdí alespoň na týdenní pobyty do zahraničí.

Školy se také snaží vytvářet jazykově podnětné prostředí (koutky, nástěnky...) a vzdělávají žáky nejen v jazyce, ale i kultuře jiných zemí, např. formou přednášek, filmů, cizojazyčných pohádek, audionahrávek (realizuje např. ZŠ Holice, ZŠ Vejdovského, FZŠ Rožňavská). Rozšířená je rovněž návštěva divadelních představení v cizím jazyce, cizojazyčná literatura ve škole, besedy v angličtině.

Na řadě škol probíhá výuka angličtiny již od 1. třídy, přestože to není povinnost. Do výuky na prvním stupni se stejně jako ve čtenářské gramotnosti zapojují jednoduché prvky dramatizace, zpěv, hra. Na Waldorfské ZŠ probíhá výuka již dvou cizích jazyků od 1. třídy.

Řada škol má v rámci zájmového vzdělávání kroužek AJ, někde i s využitím rodilého mluvčího (př. ZŠ Zeyerova, ZŠ Heyrovského). Jinde se otevřel i kroužek dalšího cizího jazyka – např. ruského jazyka na ZŠ Svatoplukova).

Spolupráce s rodilým mluvčím je velmi přínosná, na některých školách se podařilo realizovat ve výuce (př. Scioškola, ZŠ Droždín), někde jen v kroužku.

Populární začíná být i metoda CLIL, na první stupni ji využívá např. ZŠ Heyrovského, ZŠ Zeyerova, ZŠ Gorkého.

Prospěšné je opět sdílení zkušeností, aspoň mezi kolegy na škole navzájem.

Zajímavé aktivity:

- Den jazyků – pro 2. stupeň – (ZŠ Spojenců, ZŠ Rožňavská, ZŠ Tererovo nám.)
- školní projekt pro 7. třídy – Jídlo ve světě – (ZŠ Demlova)

4.6.2 V čem byla škola úspěšná

Mezi úspěchy patří zapojení do mezinárodních projektů a výjezdů pedagogů či žáků do zahraničí, kde je možné praktické využití cizího jazyka. Projekty a aktivity jsou více popsány již v předchozí kapitole. Téměř všechny školy nějaké formy výměnných pobytů studentů i pedagogů využívají.

Rovněž úspěšné je zapojení a úspěšná reprezentace školy v různých jazykových soutěžích nejen anglického jazyka. Např. ZŠ sv. Voršily uspěla v soutěži o nejlepšího učitele angličtiny.

Velmi úspěšné jsou spolupráce s rodilým mluvčím (př. ZŠ Droždín, Waldorfská ZŠ).

Ve školách se osvědčuje praktické zavedení metody CLIL do výuky, např. na ZŠ Řezníčkové a ZŠ Gorkého se prolínají jazyky napříč výukou, v ZŠ Svatoplukova probíhá výuka výtvarné výchovy v angličtině.

4.6.3 V čem by se mohla zlepšit

V oblasti jazykového vzdělávání jsou patrné hlavní dva směry pro zlepšení. Zlepšení ve spolupráci a využití rodilých mluvčích ve výuce (alespoň v některých hodinách) a více využívat CLIL metodu (i na 2. stupni). Spolupráci s rodilým mluvčím většinou brání finance.

Třetí, nejvíce zmiňovaným aspektem pro zlepšení je ještě větší nabídka a možnost zahraničních pobytů pro děti i pro pedagogy. Školy si jasně uvědomují přínos této aktivity. Prvním krokem, jak začít je např. vyšší zapojení v mezinárodních projektech (př. eTwinning) a spolupráce se zahraniční školou.

K základním a klasickým podmínkám pro rozvoj této oblasti patří technické a materiálové vybavení (jazyková učebna, odborná literatura, literatura v cizím jazyce...). Další podmínkou pro rozvoj kvalitní výuky jazyků je možnost půlených hodin, čemuž často brání prostorové či kapacitní možnosti pedagogů.

Díličí témata ke zlepšení:

- využívat materiály, které žáky zajímají, jsou reálné v životě, více rozvíjet život v jiných kulturách, zprostředkovávat pomocí filmů, fotografií
- vybavení softwarem vhodným pro žáky se sluchovou poruchou a dalšími vhodnými výukovými materiály – (ZŠ Kosmonautů)

4.6.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Vzhledem k tomu, že školy chtějí rozšiřovat výuku formou metody CLIL (výuka jiných předmětů v cizím jazyce), uvítaly by kurzy na toto téma.

Finance jsou nutné pro zapojení rodilého mluvčího do výuky, po čemž volají téměř všechny školy a pro financování výměnných pobytů a jiných forem výjezdů do zahraničí. Námět školy přináší ve formě vzniku fondu pro tyto aktivity. ZŠ Rožňavská uvádí, že chybí agentura, která by organizovala zájezdy do zahraničí pro studenta za rozumné peníze.

Pomoc některé školy uvítají i s vybudováním moderních jazykových učeben, případně s jejich vybavením (př. ZŠ Zeyerova, ZŠ Holečkova, ZŠ Heyrovského, ZŠ Nemilany, ZŠ Spojenců, pomoc především s materiálovým vybavením potřebuje ZŠ Stupkova, ZŠ Vejdovského, ZŠ Nedvědova, ZŠ Rožňavská a ZŠ Řezníčkova).

Specifické potřeby má ZŠ Kosmonautů, která se věnuje vzdělávání sluchově postižených). Přivítali by možnost absolvovat specifické školení, širší nabídku pomůcek, zajistit vydávání speciálních učebnic a pracovních listů.

Námět se objevuje i u žáků se SVP, kdy se především povinná výuka 2. cizího jazyka nepovažuje za nezbytnou.

V oblasti jazykového vzdělávání je se třeba věnovat i výuce češtiny pro děti s jiným mateřským jazykem. Často je problematická komunikace i spolupráce právě s rodiči těchto dětí. ZŠ Gorkého navrhuje větší zapojení speciálního pedagoga při vzdělávání cizinců.

4.6.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Učitelé 1. i 2. stupně, učitelé jazyků i ostatních předmětů rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Priorita č. 2

Škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho (např. prostřednictvím filmů, fotografií, zahraničních pobytů apod.)

Priorita č. 3

Škola spolupracuje s rodilým mluvčím.

4.3.6 Závěrečné zhodnocení

Školy kladou důraz na aktivní využívání jazyka, ať už možnosti komunikovat přímo v zahraničí (pobyty, stáže) nebo zapojováním rodilého mluvčího do výuky. Jednodušší formy pro aktivní používání jazyka je forma her, metoda CLIL, zařazováním konverzace, čtení cizojazyčné literatury a předávání informací o jiných kulturách. Hlavní bariérou v rozvoji této oblasti jsou finance (na rodilého mluvčího, na pobyty v zahraničí).

Na řadě škol již probíhá výuka angličtiny od první třídy, tam kde neprobíhá, tak většinou škola nabízí možnost navštěvovat kroužek angličtiny pro tuto věkovou kategorii.

Školy stále ještě potřebují pomoci vybudováním zázemí, především modernizace či zajištění moderní jazykové učebny a materiálové vybavení.

Priority v této oblasti byly poskládány následovně: rozvoj jazykových znalostí nejen u učitelů jazyka, předávání informací o jiných kulturách a spolupráce s rodilým mluvčím.

4.7 Kariérové poradenství

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Výuka je zaměřena i na směřování žáků k cílené volbě profese.

Priorita č. 2

Nabízíme individuální kariérové poradenství všem žákům včetně žáků se SVP či ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Priorita č. 3

Kariérové poradenství na naší škole je koordinováno jedním pracovníkem, který má pro tuto činnost vytvořeny podmínky (časové, prostorové, apod.).

Zhodnocení

Oblast kariérového poradenství se nezkoumala podrobněji. Z uvedených priorit vyplývá, že žáci jsou k výběru profese během školní docházky vedeni, mají možnost využít individuálního kariérového poradenství a je pro tuto oblast určen ve škole jeden pracovník.

Z uvedených nedefinovaných priorit nevyplývá kvalita péče a možnosti časové dotace na tuto problematiku. Z poznámek jednotlivců vyplývají tyto podněty:

- zavést samostatnou pozici kariérového poradce (neřešit pomocí výchovného poradce)
- pomoci při identifikaci nadání/potenciálu každého žáky
- adresář SOU a firem v okolí, které mají zájem o spolupráce se ZŠ

Asi ve dvou školách probíhá testování dětí k volbě povolání na základě dotazníků, které vytvořil školní psycholog.

4.8 Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

4.8.1 Co proběhlo dobře

Péče o nadané žáky, daří se je vytipovávat a věnovat jim speciální pozornost. Školy si již uvědomují, že péče o nadané žáky je důležitá oblast. Práci se žáky je třeba co nejvíce individualizovat (zaměřit se na oblast rozvoje potenciálu každého žáka), nemusí se jednat jen o žáky se SVP. To s sebou nese možnost dělit hodiny, pracovat s menším třídním kolektivem, využívat standardně asistenta pedagoga.

Kromě popsaných oblastí se některé školy zaměřují na rozvoj v dalších oblastech, např. sportovní (př. ZŠ Heyrovského).

Každá škola si buduje nějaký svůj image, který nevyplývá jen z případného zaměření školy (jazyková, sportovní, výtvarná), ale především z tzv. klimatu školy. Např. ZŠ Řezníčkova se snaží budovat a udržovat ve škole rodinnou atmosféru, ZŠ Svatoplukova se profiluje jako komunitní škola

Zajímavé aktivity:

– zapojení do projektu UPOI – SONIAA – Prevence sedavého chování a podpora pohybové aktivity adolescentů pomocí intervence založené na sociálních normách – (ZŠ Gorkého)

4.8.2 V čem byla škola úspěšná

Školy svou úspěšnost hodnotí různě, podle fáze a toho, na co se v minulém období zaměřili a co se jim povedlo a osvědčilo v praxi. Navíc jsou zde většinou zmiňovány oblasti, které se v jiných kapitolách neobjevily.

Např. ZŠ Zeyerova a ZŠ Heyrovského oceňují fungování školního poradenského pracoviště, ZŠ Stupkova si cení velkou nabídku školních a mimoškolních zájmových aktivit, ZŠ Droždín oceňuje pobyty ve škole v přírodě či jiné školní a třídní projekty, ZŠ Gorkého se podařilo pořídit outdoorových posilovacích zařízení a modernizovat vybavení tělocvičny, nebo školy zmiňují třídnické hodiny a adaptační kurzy, jako vhodnou formu pro rozvoj v této oblasti. ZŠ Svatoplukova oceňuje stanovení filozofie školy v této oblasti.

V oblasti rozvoje potenciálu každého žáka opět školy zdůrazňují spolupráci s neziskovými organizacemi v oblasti preventivního chování, přednášky o bezpečnosti na internetu. ZŠ Komenium se podařilo zapojit více žáků do chodu školy a zavést spolupráci žáků napříč ročníky.

ZŠ Řezníčkova a FZŠ Hálkova vyzdvihují pozitiva možnosti sdílení dobré praxe.

4.8.3 V čem by se mohla zlepšit

Nedaří se do nastavených procesů zapojovat celé cílové skupiny, vždy se najde část z dané cílové skupiny, která není dostatečně motivovaná. Např. ZŠ Tererovo nám. a ZŠ Komenium se nedaří motivovat všechny žáky a zapojit je do chodu školy. ZŠ Svatoplukova by u všech účastníků vzdělávání chtěla prohloubit vědomí a filozofii školy o důležitosti rozvoje potenciálu každého žáka.

Waldorfská ZŠ se chce více zaměřit na práci s nadanými žáky a rozvojem jejich potenciálu.

ZŠ Heyrovského by ráda více prostoru věnovala třídnickým hodinám, ve kterých dochází k upevnění vztahů uvnitř třídy.

ZŠ Heyrovského by ráda využila externí supervize pedagogických pracovníků, ZŠ Řezníčkova, Scioškola atd. by rády využily formu sdílení dobré praxe s ostatními školami.

ZŠ Nemilany zase chce pracovat na dobrém klimatu školy (získávat zpětnou vazbu), kdy bude docházet k pravidelnému vyhodnocování situace.

4.8.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Nejčastější pomoc je v prostorových podmínkách pro rozvoj (př. zázemí provoz školního poradenského pracoviště – ZŠ Zeyerova, prostorové podmínky pro kvalitní rozvoj žáků (ZŠ Droždín), dále v zajištění materiálního vybavení včetně pomůcek a materiálů pro individuální výuku.

Jasně zde zaznívá opět téma zajištění trvalého financování činnosti školního psychologa, případně školního speciálního pedagoga, metodika prevence.

ZŠ Svatoplukova by uvítala nabídku kvalitních supervizorů,

ZŠ Tererovo nám. apeluje na snížení administrativní zátěže pedagogů. Rovněž by uvítali realizovat rozvoj potenciálu každého žáka v rámci mimoškolních aktivit se zajištěním externími organizacemi.

Na ZŠ Heyrovského by ocenili rozvoj schopnosti pedagogických pracovníků v oblasti způsobů komunikace se žáky, s rodiči, práci se skupinou atd. Rovněž při zaměření se na třídnické hodiny potřebují vytvořit podmínky pro jejich zavedení v rámci úvazku třídních učitelů.

Byť se jedná tvrzení jednotlivých škol, myslím, že se dá konstatovat, že by se k nim připojilo více škol.

Specifickou potřebu má ZŠ Kosmonautů, které by uvítalo více nabídek pro žáky se sluchovým postižením např. při spolupráci se středními školami, firmami.

5 Další potřeby rozvoje škol

5.1 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

Jednou z mnoha citovaných podmínek pro zlepšení je možnost dělení hodin, práce se skupinou. Často to nedovoluje kapacita školy nebo pedagogů.

Na některých školách řeší prostorové zázemí, např. FZŠ Hálkova by chtěla zlepšit možnosti pro sportovní aktivity ve škole, Waldorfská ZŠ aktuálně řeší celkové prostorové zázemí pro školu.

Stále řada škol potřebuje zlepšit odborné učebny, rekonstruovat prostor školy, rozšířit kapacity např. pro družinu atd. (např. ZŠ Droždín – rozšíření kapacity tříd pro družinu, vytvoření PC učebny, úložné prostory, kabinety pro pedagogy, sjednocení úrovně škol v oblasti ICT, příprava na digitalizaci škol, ZŠ Nemilany - prioritou vybudování přístavby s učebny jazyků a k rozvoji polytechniky, ZŠ Holečkova - rekonstrukce budova Rooseveltova, využití půdních prostor pro polytechnickou výuku, výtvarný ateliér, školní klub, realizace plánované rekonstrukce odborných učeben Holečkova).

Zatímco některá škola řeší primárně technické a materiální zázemí, jiná by naopak chtěla zapracovat na zlepšení mediálního obrazu u veřejnosti – př. ZŠ Komenium). ZŠ Nedvědova chce v rámci prezentace školy provést audit a zavést nápravná řešení.

Rodiče, opět hodně zmiňované téma všemi školami. Jednak by školy zvýšili zapojení rodičů do aktivit školy a jednak vzniká problém při komunikaci s některými z nich. Je to tedy oblast, kde je prostor pro zlepšování.

Při vzdělávání pedagogů hraje důležitou roli kvalita nabízeného programu a jeho využitelnost v praxi, sdílení dobré praxe, supervize a mentoring a zlepšování tzv. měkkých kompetencí u pedagogických pracovníků (př. komunikační dovednosti, školení v kompetenčních modelech řízení, prevence vyhoření, teambuilding).

ZŠ Demlova chce vyjít z výsledků dotazníkového šetření Mapa školy od firmy Scio, kde kromě spokojenosti rodičů vyplynuly náměty na další zlepšení např. modernizace informačního systému pro rodiče (elektronická žákovská knížka), popularizace výuky některých předmětů, zaměřit se na zdravou stravu atd.

5.2 V čem potřebuje pomoci

Základem jsou finance na realizaci většinou investičních projektů (odborné učebny, rekonstrukce a modernizace prostor školy, úprava či vybudování školního hřiště, dvora, prostor pro družinu). Finance či vhodné projekty by některé školy uvítaly i na trvalou spolupráci se supervizorem, koučem.

Zmíněna je opět změna současné podoby inkluze.

Jednoznačně školám pomůže jednodušší legislativa, jasné financování a snížení administrativy.

Opět jasně vyplývá, že školy při současném pojetí výuky potřebují pracovat s menším počtem žáků ve třídě, mít možnost pūlit hodiny apod.

Některé školy zmiňují, že by uvítaly právní oporu např. formou sdíleného právníka.

6 Prioritní oblasti

Školy stanovily 3 prioritní oblasti podle pořadí priorit v rámci jednotlivých podpor, na které se chtějí zaměřit v nejbližším období (1 – nejvíce prioritní)

Priorita č. 1

Sociální a občanské dovednosti

Priorita č. 2

Matematická gramotnost

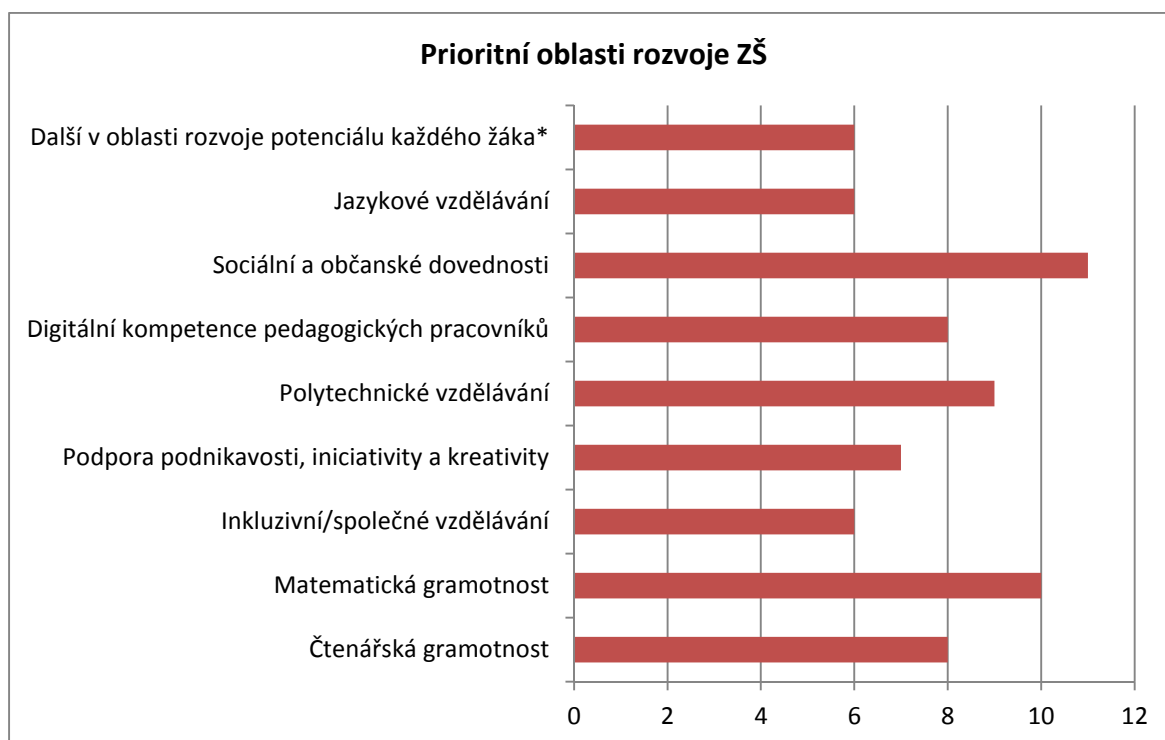
Priorita č. 3

Polytechnické vzdělávání

Vyhodnocení priorit v počtu důležitosti pro školy bylo velmi těsné. Umístění pořadí důležitosti jednotlivých oblastí zobrazuje tabulka a graf.

Prioritní oblasti	Pořadí důležitosti	Počet hlasů
Čtenářská gramotnost	4 - 5	8
Matematická gramotnost	2	10
Inkluzivní/společné vzdělávání	7 - 9	6
Podpora podnikavosti, iniciativity a kreativity	6	7
Polytechnické vzdělávání	3	9
Digitální kompetence pedagogických pracovníků	4 - 5	8
Sociální a občanské dovednosti	1	11
Jazykové vzdělávání	7 - 9	6
Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka*	7 - 9	6

B - MATEŘSKÉ ŠKOLY

7 Čtenářská pregramotnost

7.1 Co proběhlo dobře

Mateřské školy mají běžně k dispozici své knihovničky a čtenářské koutky, také poměrně často navštěvují městské knihovny. Knihovnu ve školce se snaží pravidelně doplňovat. V knihovně ve školkách najdeme beletrii – pohádky, dětské příběhy, ale i dětské encyklopedie a atlasy, knihy o přírodě. Knihy v knihovně MŠ se využívají při společných i volných činnostech.

Samozřejmostí ve školce je předčítání ať už pedagogy nebo s využitím „čtecí babičky, dědečka“ nebo případně poslech audio nahrávky příběhu, pohádky. V MŠ Sedmikráska využívají i předčítání talentovaných dětí – předškoláků, tj. předčítání kamarádem. Doprovodné aktivity pro podporu čtenářské gramotnosti jsou dramatizace pohádek, tanec, divadelní představení ve školce či v divadle, loutková divadla, povídání o příběhu, knize, přednesy básniček. Někde také využívají pracovní listy a výtvarné činnosti, které navazují na čtený text (př. MŠ Kopretinka).

Několik školek je zapojeno do projektu „Celé Česko čte dětem“ (př. MŠ Zeyerova, MŠ Kopretinka, MŠ Jílová).

Součástí čtenářské pregramotnosti v MŠ je i logopedická prevence. Probíhá v různých formách, někde dochází logoped v rámci diagnostiky dětí, jinde mají děti pravidelnější péči logopeda přímo ve školce, někde pedagogové MŠ absolvovali logopedický kurz a snaží se prvky logopedické práce zařazovat do výuky.

Pedagogové se také účastní vzdělávacích akcí (např. MŠ Bystročice, MŠ Zeyerova, MŠ Mozartova 6. Dochází i k předání dobré praxe, většinou uvnitř pedagogického kolektivu.

V některých školkách, přestože se nejedná o montessori školky, využívají principů montessori pedagogiky, které přirozenou formou posilují kompetence dětí v jednotlivých oblastech.

Do této oblasti u mateřských škol patří i podpora a rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností a receptivních schopností (vnímání, naslouchání, porozumění).

Zajímavé aktivity:

- projekt Podpora pregramotnosti v předškolním vzdělávání (MŠ Rožňavská)
- spolupráce MŠ s pedagogy ZŠ
- programy jak správně zacházet s knihou – výchovně vzdělávací programy pro děti (MŠ Holice)
- měsíc knih – týden ve školce věnovaný knihám (MŠ Gorkého, MŠ Jílová)
- knihy z domu – (MŠ Michalské stromořadí, MŠ Helsinská, MŠ Nemilany, MŠUP)
- spolupráce s ilustrátorem dětských knih - „Jak se tvoří knížka“ – (MŠ Sedmikráska)
- „Malý čtenář“ – aktivita podporující čtení v rodinách – (MŠ Žižkovo nám.)
- metoda dobrého startu a Metody MAXÍK – (MŠ Ovečka)
- stínové divadlo pro děti – (MŠ U Sila)

- povídání v komunitním kruhu - kdo čte, jak čte, jak se chovat ke knihám, co se dá číst – (MŠ Kopretinka)
- projekt Podpora společenství praxe jako nástroj rozvoje klíčových kompetencí (s UPOI), Klokanova školka – (MŠ Zeyerova)
- projekt „Knížka je můj kamarád“, děti sami zkouší vyrobit časopis, leporela – (MŠ Nemilany)
- využití výukových programů na I-padech – (MŠ Sedmikráska)

7.2 V čem byla škola úspěšná

Oblast úspěšnosti je podobná jako oblast, která proběhla v MŠ dobře. Objevují se zde jen specifické informace např. o tom, že díky využití nových metod a materiálů dětí výuka více baví. Využití těchto nových možností, využití interaktivních metod je vnímáno velmi pozitivně. Dokonce se objevují i zpětné vazby od rodičů, že děti mají větší zájem o knihy (např. MŠ Holice). Děti aktivně v knihách vyhledávají informace např. o přírodě, lidském těle atd., nedochází jen ke čtení pohádek. Další významnou aktivitou je zařazování povídání o přečteném příběhu. Děti např. určují kladné a záporné hrdiny, přednášejí morální ponaučení, zkouší dokončovat příběhy.

Často předškoláci dostávají dárek při odchodu z MŠ knihu s věnováním.

Jako úspěch, tedy silnou stránku uvádí i MŠ skutečnost, že se jim daří pracovat s nadanými dětmi (např. MŠ jazyková a umělecká).

Velmi úspěšné je čtení seniorů ve školkách.

Hlavním úspěchem bývá většinou hodnocení připravenosti dětí k zápisu.

Někteří pedagogové považují za úspěšné absolvování zajímavého DVPP a jeho následnou aplikaci do praxe.

K silným stránkám v této oblasti patří i logopedická prevence či různé kroužky a aktivity na rozvoj řečových schopností dětí.

Osvědčilo se využívání interaktivní techniky a programů na rozvoj čtenářské gramotnosti. Většinou realizováno díky Šablonám.

Zajímavé aktivity:

- zájmový kroužek Povídalek – MŠ Demlova
- odpolední dramatické činnosti – děti se měnily v různé postavy, pracovaly s obrázky s pamětí, 4x do roka projektové dopoledne s pohádkou – (MŠ Kosmonautů)
- „Maminka a tatínek do školky“ – spolupráce s rodinou, aktivity spojené se čtením a práce s knihou ve spolupráci s rodiči a prarodiči
- kniha pohádek „Moje pohádka“ – společné dílo dětí, rodičů a učitelů – děti a rodiče doma napsali pohádku a připojili ilustraci, učitelky zkompletovaly a na společném dni v MŠ byla všem zapojeným dětem psaná kniha předána i s drobnými dárky – MŠ Wolkerova

7.3 V čem by se mohla zlepšit

Mateřské školy vidí zlepšení ve stálém vybavování knihoven novinkami a dalšími tituly a encyklopediemi, případně jinými pomůckami.

Důležité se jeví zvyšování zapojení rodičů do podpory zájmu o čtení u dětí. Pedagogové z MŠ mohou doporučit literaturu, uspořádat nějakou akci pro rodiče nebo např. besedu s odborníky na tuto oblast nebo výstavu knih.

MŠ Nemilany plánuje návštěvu nakladatelství a tiskařství, chtějí ukázat dětem, jak knihy vznikají.

MŠ chtějí rozšiřovat práci s interaktivní tabulí, včetně zajištění podmínek pro využití interaktivních programů. Na MŠ Zeyerova by dokonce chtěli tvořit vlastní interaktivní programy.

Některé školky, které momentálně nespolupracují se seniory na čtení knih pro děti, chtějí tuto spolupráci zavést a některé se ještě chtějí zapojit do projektu Celé Česko čte dětem.

Důležité je zlepšování se i v logopedické prevenci.

Samozřejmě součástí procesu zlepšení je neustálé vzdělávání pedagogů a výměna zkušeností, někde hledají motivaci pedagogů pro větší aplikaci čtenářské pregramotnosti do vzdělávání dětí.

7.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Jako hlavní jsou zapotřebí opět finance. Především finance na vybavení interaktivními tabulemi, vytváření čtenářských koutků, doplňování knihoven a vybavování didaktickým materiálem.

Další důležitou oblastí je vzdělávání pedagogů. Zde pedagogové chtějí pomoci buď se získáním financí na takovéto vzdělávání, nebo hledají nabídku zajímavého vzdělávání zaměřeného na praktické uplatňování nových poznatků, uvítali by pomoc se sdílením dobré praxe. Z jedné MŠ je i zájem i o DVPP v oblasti tvorby interaktivních programů. Se vzděláváním vzniká problém, který se špatně řeší, tj. řešení absencí pedagogů ve vzdělávání. Speciální MŠ pro sluchově postižené pak hledá vzdělávání uzpůsobené pro svou specializaci.

Nezbytnou součástí rozvoje čtenářské pregramotnosti, tak jako jiných oblastí je požadavek na snížení počtu dětí ve třídě, kdy je možno se více zaměřit na individuální práci s dětmi, je více prostoru pro slovní vyjádření jednotlivých dětí.

7.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

Priorita č. 2

Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Priorita č. 3

Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)

7.6 Závěrečné zhodnocení

V oblasti čtenářské pregramotnosti funguje tak jako o základních škol velmi dobře spolupráce s městskou knihovnou a jejími pobočkami. Školky mají zřízeny své knihovny či čtenářské koutky ve třídách, většinou jsou vybaveny nejen příběhy pro děti, ale jedná se i o encyklopedie, atlasy, knihy o

přírodě. Zde je třeba mít finance na neustále dovybavování. Velmi dobře funguje v rámci různých projektů spolupráce se seniory – předčítání dětem. Do výuky bývají zařazovány dramatické prvky, povídky o knize atd. kdy se trénuje schopnost vyjadřování, pochopení textu a rovněž dochází ke zvýšení motivace ke čtení. Vyplatilo se i využívání interaktivních programů, je zájem o dovybavení interaktivními tabulemi a programy v oblasti čtenářské gramotnosti.

V oblasti čtenářské pregramotnosti je jako velmi důležitá vnímána logopedická prevence.

Stejně jako v jiných oblastech je kladen důraz na praktické vzdělávání a sdílení dobré praxe.

Největší prioritou je zakotvení rozvoje čtenářské pregramotnosti do ŠVP, dále rozšiřování znalostí pedagogů vzděláváním a realizace různých akcí pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti.

8 Matematická pregramotnost

8.1 Co proběhlo dobře

Matematická pregramotnost se průběžně prolíná do všech činností v MŠ včetně her. Důraz je kladen na praktické denní situace a právě hry a poznávání hravou formou. Školy se vybavují novými pomůckami a mají s nimi dobré odezvy, daří se zvýšit motivaci dětí. Opět se v této oblasti s oblibou využívá interaktivní tabule. MŠ Sedmikráska využívá interaktivních programů i na I-padech. Často se využívají prvky či pomůcky montessori. Pedagogové kromě koupených didaktických pomůcek využívají i pomůcky vlastní výroby.

K matematické pregramotnosti patří určování tvarů, barev, velikostí, množství, porovnání, třídění, seřazování, aktivity zaměřené na prostorové vnímání, vnímání času, práce s podmínkou, počítání základních číselných řad, objevování zákonitostí.

Pedagogové se účastní vzdělávacích akcí, kde nachází novou inspiraci pro svou práci v oblasti MG.

Školy zařazují do svého programu i projektové dny, kde se prolíná

Zajímavé aktivity:

- práce v projektu Podpora pregramotnosti v předškolním vzdělávání – (MŠ Rožňavská)
- program Radka Chajdy – Hravá věda – (MŠ Gorkého)
- hra na banku, obchod, geometrické tvary se představují pomocí reálných předmětů nejen v MŠ, ale i při procházkách, př. dopravní značky, domy, okna – (MŠ U Sila)
- úspěšnost v počítání formou hádanek – (MŠ Pružná)
- projekt Podpora společenství praxe jako nástroj rozvoje klíčových kompetencí (s UPOI), Klokanova školka – (MŠ Zeyerova)
- projekt UPOI – Druhý krok – (MŠ kpt. Nálepky)
- spolupráce s rodiči – ukázkové hodiny – (MŠ Jílová)
- pokusy, měření velikosti a objemů nádob, příprava a výroba pomůcek pro tuto oblast – (MŠ Jílová)
- účast na projektu „Klokanovy školky“ – předávání zkušeností z oblasti matematické gramotnosti (MŠ Helsinská)

8.2 V čem byla škola úspěšná

Úspěšnost škol je podobná jako výše popsaná oblast, kde se dařilo, jsou zde dále vypíchnuty dílčí aktivity či úspěchy. Mezi úspěchy řadí i školky běžné věci, jako že se například podařilo zařídit nové vybavení, nové pomůcky a že se matematická pregramotnost daří zařazovat nenásilnou formou do běžného dění ve školce s využitím prožitkového učení a hry. Úspěchem je považována také příprava předškoláků na ZŠ.

Mezi specifictější úspěchy patří zaměření se na nadané děti či na děti s mimořádným zájmem. Je třeba jim věnovat více prostoru a individuálně je rozvíjet. To se některým školám daří (př. MŠ Řezníčkova, MŠ Komenium, MŠ Jazyková a umělecká). Např. MŠ Řezníčkova využívá spolupráce se základní školou při práci s nadanými dětmi.

Velmi kladně a úspěšně jsou hodnoceny účasti na vzdělávacích akcích v oblasti MG. Je vidět, že vzdělávání stále přináší pozitivní dopady na práci ve školce.

V několika školkách dochází k výrobě vlastních didaktických materiálů.

Závěrem se dá říct, že úspěchem je zvýšení zájmu dětí o tuto oblast.

Zajímavé aktivity:

- Edulab – MŠ Rooseveltova je školicím centrem

8.3 V čem by se mohla zlepšit

Velký zájem je o rozšíření interaktivní techniky, aby pedagogové více mohli využívat programy, které děti baví a zároveň vzdělávají. MŠ Komenium by chtěla zařadit i práci s tablety. Samozřejmě je zájem o další vybavování didaktickými materiály a pomůckami včetně montessori pomůcek.

Dále se některé školy chtějí více věnovat nadaným dětem a dětem s větším zájmem o počítání a logiku.

Velký zájem je i o další vzdělávání pedagogů, buď těch, kteří ještě nebyli proškolení nebo další rozšiřování znalostí a inspirací u pedagogů, kteří se již různých vzdělávacích akcí účastnili. Případně je zájem i o nákup odborné literatury či sdílení dobré praxe s jinými školkami.

Některé školky se chtějí více zaměřit na důsledné zařazování činností na MG do praktického chodu školky, na automatizaci a propracovanost aktivit v oblasti matematické pregramotnosti. V některých školkách si uvědomují, že je třeba, aby se pedagogové na výuku lépe připravovali. Rovněž někteří pedagogové mají rezervy ve využívání didaktických pomůcek.

Zajímavé aktivity a náměty na zlepšení:

- praktické využití prematematických představ v reálném životě (nákupní seznamy, práce s mincemi a bankovkami, finanční náklady na potraviny, nakládání s penězi obecně) – (MŠ Pružná)
- osvěta mezi rodiči ohledně matematické pregramotnosti - (MŠUP)
- tvoření vlastních interaktivních programů pro děti – (MŠ Zeyerova)
- prvky programu „Začít spolu“ – více využívat metody a prvky tohoto programu – (MŠ Wolkerova)
- nepracovat za děti, nepředkládat hotové informace, děti musí řešit problémové situace – (MŠ kpt. Nálepky)
- zavést v MŠ edukační skupiny pro rodiče a děti předškoláků – (MŠ Helsinská)

8.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Dle výše zmíněných potřeb na zlepšení jsou potřeba finance na pomůcky, dovybavení všech interaktivními tabulemi, nákupy programů, finance na vzdělávání pedagogů.

Kromě financí na vzdělávání je zájem i o větší nabídku kvalitních programů pro děti např. ve formě pohádek či dílniček, které povede externí pracovník. Rovněž jedna MŠ má zájem o vzdělávání zaměřené na tvorbu vlastní interaktivních programů, či jiné MŠ by rády sdílely zkušenosti.

Klasickým požadavkem pro možnost větší individuální práce nejen se žáky s SVP je personální podpora nebo snížení počtu dětí ve třídě.

8.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).

Priorita č. 2

Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Priorita č. 3

Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol

8.6 Závěrečné zhodnocení

U výuky matematické pregramotnosti je nejdůležitější zařazení výuky nenásilnou formou do běžných činností, do her, do prožitkové výuky. Hodně využívány jsou různé didaktické pomůcky, v této oblasti se hodně osvědčily montessori pomůcky, které využívají i školky, které se jinak na montessori nespécializují. Rovněž snad ještě více než v jiných oblastech jsou využívány interaktivní programy s interaktivními tabulemi, případně tablety. Právě zájem o dovybavení této techniky pro všechny třídy je značný.

Druhým velkým tématem, jako dokládají i priority je vzdělávání pedagogů a sdílení dobré praxe. Školy vidí toto jako velmi prospěšné, mají zájem o další nabídky kvalitního vzdělávání a předávání zkušeností a inspirace.

Specifickou částí práce v oblasti MG, kterou si některé školky uvědomují je práce s nadanými dětmi a s dětmi se zvýšeným zájmem. Zde rozvoj této oblasti opět souvisí s menším počtem dětí ve třídě, posílením personálu apod.

9 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

9.1 Inkluzivní/společné vzdělávání

Jsou ještě místa, kde zatím nemají zkušenost se společným vzděláváním, nemají dítě s SVP. Zkušenosti jednotlivých školek se liší s jednotlivými typy poruch a odlišností. Někteří mají zkušenosti

pouze s dětmi s cizím mateřským jazykem, jiní již několik let vzdělávají například dítěte s Downovým syndromem (MŠ Rooseveltova).

9.1.1 Co proběhlo dobře

Školky dokážou začleňovat všechny děti do kolektivu. Naučily se pracovat jak s dětmi se SVP, tak s dětmi z různých národností. Připravily se na skutečnost, že musí více individualizovat vzdělávání. Toho je možné lépe docílit nižším počtem dětí ve třídě a samozřejmě spoluprací s asistentem pedagoga. Tak jako u ZŠ spolupráce s asistenty prošla již jistým vývojem, pedagogové a asistenti se naučili spolupracovat. Financování asistenta pedagoga většinou probíhá pomocí Šablon. Školy také dobře hodnotí, že se jim podařilo obsadit pozici asistenta.

Důležité bylo a je vzdělávání pedagogů v této oblasti, někteří pedagogové se vzdělávají v rámci samostudia.

Školky pracují na rozvoji komunikace a sociálního citění u dětí, včetně respektu a tolerance k druhým.

Rozvoj komunikace a spolupráce také probíhá ve vztahu pedagog – rodič. Školky si nastavují pravidla komunikace, snaží se zohledňovat požadavky rodičů, učí se vhodným formám komunikace.

Jako jedno z hledisek, že všechny procesy ve školce probíhají správně je úspěšný a hladký přechod dětí z mateřské školy na základní školu.

Už na úrovni mateřských škol si uvědomují důležitost práce s nadanými dětmi a některé školky na vytipování a individuální práci s těmito dětmi se zaměřují (např. MŠ kpt. Nálepky).

Pro rozvoj v této oblasti je třeba dostatek personálu, kromě asistentů pedagoga mateřské školy využívají Šablon také k financování chůvy, které pomáhá s péčí a výchovou dětí mladších 3 let.

Mateřské školy přichází také do styku s poradnami a PPC a SPC centry, se kterými hodnotí spolupráci jako dobrou.

Do oblasti individuálního přístupu ve vzdělávání je třeba zahrnout i děti s odkladem školní docházky. Je pro ně vytvořen plán pedagogické podpory (např. MŠ Holečkova, MŠ Demlova).

Školky se vybavují didaktickými a kompenzačními pomůckami, většinou ze Šablon.

Zajímavé aktivity:

- projekt Druhý krok – zabezpečuje katedra psychologie UPOI – učí děti pracovat s emocemi, aby jiným lidem neublížily (MŠ Helsinská)
- PÁ – PÁ hrátky – program zaměřený na inkluzi – (neslyšící, nevidomí, vozíčkáři...a další) – spolupráce s UPOI (MŠ Sedmíkráska)
- využití supervize pro podporu pedagogů a asistentů – 1x měsíčně, supervize je vedená dětskou psychologkou (MŠ Žižkovo nám.)
- projekt Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi APIV – DVPP ve volených oblastech – (MŠ Zeyerova)

9.1.2 V čem byla škola úspěšná

Úspěšnost zejména v mateřské škole je ve včasné diagnostice dětí, které by mohly potřebovat individuální přístup, následně po zhotovení diagnózy PPP v nastavení vhodné formy a metody výuky. Hladké začlenění dětí do kolektivu bývá považováno za úspěch. Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, školky si s tím již umí poradit. Individuální úspěchy u mateřských škol jsou zejména v tom, když se podařilo začlenit do kolektivu dítě s vyšším stupněm podpůrných opatření př. autismus,

Downův syndrom. Úspěchem také je, pokud individuální přístup k dětem ocení rodiče. V rámci individuálního přístupu je třeba klást důraz na pocitu úspěchu u každého žáka. Tam kde se to daří, mají pozitivní zpětnou vazbu (př. MŠ Jílová). Dobrá zpětná vazba je i úspěšný přechod dětí s SVP na ZŠ.

Školcům se podařilo vybavit pomůckami, které usnadňují výuku pro žáky se SVP, většinou s využitím Šablon.

Některé školky se také zaměřily na možnost vzdělávání dětí mladších tří let, a vytvoření podmínek pro jejich začlenění považují za úspěch (př. MŠ Dělnická).

Personální podpora je velmi důležitá, prospěšnou hodnotí pozici např. školního asistenta (MŠ Demlova, MŠ Herrmannova, MŠ Mozartova). Bezpodmínečně nutná je práce asistenta pedagoga (výběr asistenta, jeho metodické vedení, spolupráce s pedagogem, spolupráce s odbornými institucemi, komunikace s rodiči a s dítětem). Pokud se vše podaří, považují to školky za velký úspěch.

Rovněž komunikace s rodinou je jedna z věcí, která nemusí být vždy úspěšná. Např. u dětí a rodičů s cizím mateřským jazykem, u sociálně slabších rodin atd. se komunikace nemusí vždy dařit. Pokud to však funguje, považují to MŠ za úspěch.

Kladně a úspěšně je hodnocena spolupráce s PPP a SPC.

Jako velké plus hodnotí bezbariérový přístup MŠ Univerzity Palackého a MŠ Rooseveltova. Je pravda, že některé stavby objektů, ve kterých sídlí mateřské školy, to příliš neumožňují.

Podařilo se nastavit podmínky pro vzdělávání nadaných dětí (např. MŠ Dělnická).

Zajímavé aktivity:

- na podporu přechodu dětí z MŠ na ZŠ - spolupráce se ZŠ – den otevřených dveří, zájmové kroužky pro děti z MŠ pořádané školou, kurz Předškoláček, školičková olympiáda
- součástí pedagogického sboru je speciální pedagog se zaměřením na předškolní věk (MŠ Holice)
- práce asistenta s individuální intenzivní výukou češtiny, rozvoj sociokulturního povědomí, sociálních dovedností a sebe obslužných činností – pro rodiny z cizím mateřským jazykem (MŠ Ovečka)

9.1.3 V čem by se mohla zlepšit

Zlepšení by mohlo nastat v úpravě pro prostor pro vzdělávání dětí s pohybovým omezením, což je často díky objektům, kde školka sídlí problematické. Pro individuální práci je třeba mít i klidnou pracovní zónu, což současné uspořádání školek většinou neumožňuje. Na tomto se shoduje několik školek (MŠ Řezníčkova, MŠ Nemilany, MŠ Pružná). Rovněž prostor pro zlepšení existuje ve vybavenosti vhodnými pomůckami (MŠ Pružná, MŠ Michalské stromořadí).

Bezbariérový přístup by uvítala MŠ Nedvědova, MŠ Holice a MŠ Helsinská.

Zájem je i o další vzdělávání pedagogů a asistentů pedagoga. Jedním z hlavních témat je práce s dětmi s cizím mateřským jazykem (nemluví česky), problematika dětí 2 – 3 roky, komunikace s rodiči (zejména s problémovými rodiči a rodiči nemluvicími česky), speciální pedagogika pro pedagogy. Mateřské školy by přivítaly i sdílení dobré praxe (př. MŠ Wolkerova). MŠ uvítají i metodické listy pro individuální práci, odbornou literaturu. MŠ Mozartova 6 by uvítala více preventivních programů, např. program pana Tydíta (realizovaný v rámci MAP).

Spolupráce rodin je jedno z hlavních témat, kde by se MŠ rády zlepšily. Hodně to však závisí na motivaci rodin, ne vždy to jde ovlivnit. Jednou z cest může být právě výše zmíněné školení v oblasti komunikačních dovedností.

Procesy při stanovení podpůrných opatření a přidělení asistenta by se měl zrychlit.

Dostatek asistentů pedagoga na trhu práce, možnost jejich výběru a následně jejich trvalé udržení. To je stav, kterého by chtěly MŠ dosáhnout.

Mateřské školy by uvítaly i osvětu mezi rodiči ve formě besed či různých setkání s rodiči, kteří mají s problematickou integrací zkušenosti.

9.1.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Vítaná je především finanční pomoc (na pořízení pomůcek, úpravu prostředí pro výuku a individuální práci, rozšíření prostor, bezbariérový přístup). Vybudování klidových zón pro práci s dětmi bylo zmíněno v předchozí kapitole.

Dobré by bylo nastavit i lepší systém vzdělávání a způsob financování a finančního ohodnocení asistentů pedagoga, chův, speciálního pedagoga a dalších. Finance by bylo dobré získat na asistenty pedagoga i bez ohledu na integraci konkrétního dítěte. Problém je na trhu práce sehnat asistenta, proto by některé MŠ uvítaly pomoc při hledání kvalitního asistenta pedagoga. Veškeré programy, které přináší možnost financovat těchto pozic jsou prospěšné a je třeba v nich pokračovat.

MŠ uvítají sdílení zkušeností s ostatními školami v oblasti inkluze (asistent i pedagog), je to oblast, kde uvítají pomoc. Případně nabídku dalšího školení a vzdělávání pro asistenty i pedagogy. Školy by uvítaly i výše zmíněné školení na komunikaci (např. sdělení nepříjemných či citlivých informací). Zájem je o větší nabídku praktických vzdělávání, např. vzdělávání pedagogů je možné zajistit i v organizacích, kde je možné vidět přímou práci s dítětem – v SPC, u logopeda, psychologa. Dalším tématem semináře může být školení na práci s kompenzačními pomůckami.

Jednoznačně se ozývají školky s potřebou snížení počtu dětí ve třídě při zařazení dětí s SPV. Je to oblast, kde potřebují pomoc od zřizovatele či legislativy.

Zkrácení čekací doby na vyšetření v PPP a SPC již bylo zmíněno v předchozí kapitole. Je to rovněž oblast, kterou nemohou samy MŠ ovlivnit. Uvítaly by také lepší spolupráci s OSPOD.

Stejně jako u základních škol s i u MŠ objevuje požadavek na snížení administrativy spojené s inkluzí.

Osvěta u široké veřejnosti zmíněná v předchozí kapitole je také oblast, kde MŠ vítaly pomoc.

MŠ Nedvědova navrhuje změnu legislativy v oblasti jazykové přípravy imigrantů.

9.1.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy.

Priorita č. 2

Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.).

Priorita č. 3

Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.).

9.1.6 Závěrečné zhodnocení

Školky se naučily přijímat všechny děti bez rozdílu a vybavily se kompenzačními pomůckami. Výuku dětí se SVP se snaží co nejvíce individualizovat. Bariérou pro větší individualizaci je nedostatek prostoru, kdy jsou potřeba klidové zóny apod. pro práci s těmito dětmi.

Nezbytnou podmínkou pro práci s dětmi se SVP je pomoc asistenta pedagoga. Tady se však MŠ stejně jako ZŠ potýkají s nedostatkem nabídky asistentů na trhu práce. Po získání pedagoga je důležité nastavit spolupráci ve třídě – pedagog – asistent. Využívání asistentů při práci v MŠ je vhodné mít podpořeno trvalým systémem financování asistentů.

Jednou z nejpodstatnějších věcí, které byly všemi zmiňovány, je komunikace, především pak komunikace s rodiči. Někdy se daří, jindy je problémová.

Specifickou skupinou dětí, u kterých je třeba uplatňovat individuální přístup a školky se s tímto ve velké míře potýkají, je práce s dětmi s jiným mateřským jazykem, následně pak komunikace s rodiči, kteří nemluví česky.

Tak jako základní školky, i mateřské se chtějí více zaměřit na identifikování nadaných dětí a práci s nimi.

Důležitá je včasná identifikace a rychlá diagnostika dětí, které potřebují individuální přístup. Následně pak je důležitá spolupráce s SPD a PPP, která dobře funguje.

Pedagogové a asistenti pedagoga mají zájem o další vzdělávání v této oblasti a sdílení dobré praxe.

Jednou z hlavních problémů, které jsou s inkluzí spojeny je velká administrativní zátěž a dále velký počet dětí ve třídě.

Priority pro nejbližší období byly zvoleny v tomto pořadí: komunikace s žáky, rodiči i pedagogy a rozvoj otevřeného klima školy, dále individualizace vzdělávání podle potřeb dětí a jako třetí priorita je schopnost školek přijmout všechny děti bez rozdílu.

9.2 Podpora podnikavosti, iniciativity a kreativity

9.2.1 Co proběhlo dobře

Mateřské školy rozvoj kreativity mají zařazeny v běžné náplni, snaží se o pestrou nabídku činností jak pro individuální práci, tak pro práci skupinovou. Samozřejmostí je podnětné prostředí, podpora fantazie a kreativity a dostatečný prostor pro práci dětí.

Hodně se pro tvorbu dětí využívá přírodní materiál či naopak odpadní materiál. Děti jsou tak také vedeny ke vztahu k přírodě.

V této oblasti je důležitá spolupráce s rodiči, kdy hraje roli prezentační činnost výsledků práce dětí či účast na akcích a besídkách, kde se děti prezentují, případně přímo rodiče bývají také do tvorby sezónních výtvorů zapojeni v odpoledních aktivitách, které MŠ pořádají.

V této oblasti školky často realizují projektové dny s různou tematikou. Projektové dny mohou také školky organizovat s využitím programy externích agentur na rozvoj prvků iniciativity, kreativity, seberealizace a odvahy realizovat vlastní tvůrčí nápady.

Časté je zapojení dětí do výtvarných soutěží, zdobení vánočního stromu na Floře, Velikonoční zdobení vajíček na náměstí, výtvarné výstavy prací na magistrátu atd.

Do rozvoje podnikavosti patří rovněž rozvíjení kritického myšlení u dětí a dalších klíčových kompetencí.

Prospěšné jsou i vzdělávací akce, i když v této oblasti nejsou zmiňovány tak často jako v oblastech jiných.

Jak konstatovala jedna MŠ, důležité je, aby pedagogové měli prostor k tvořivosti, kreativitě, aby vedení školky vzbuzovalo u pedagogů aktivní a iniciativní přístup. Pedagogové toto nadšení pak přenášejí na děti a rodiče akcemi ve školce.

Zajímavé aktivity:

- zapojení do mezinárodního projektu Ekoškola, děti jsou vedeny k samostatnému řešení problému týkající se přírody a péče o ni, spolupráce dětí, rodičů a všech zaměstnanců na zlepšení prostředí v MŠ a při akcích pro děti - (MŠ Holice)
- využití odborných knih při volné činnosti např. atlasy stromů, rostlin, ptáků, modelování, kreslení, malování, experimentování – (MŠ Holečkova)
- proběhla řada setkání s odborníky z praxe i několik exkurzí – (MŠ Kopretinka)
- mladší děti se učí pozorováním starších – (MŠ Ovečka)
- tvorba třídních tematických projektů – (MŠ Zdravá anglická)
- programu Začít spolu – děti samo volí činnosti v centrech aktivit a mají možnost se individuálně rozvíjet – (MŠ Žižkovo nám.)
- exkurze, které nabízí rodiče (zajímavá povolání), exkurze do okolí školy - (MŠ kpt. Nálepky)
- zavedení multifunkční učebny - (MŠ Herrmanova)

9.2.2 V čem byla škola úspěšná

Úspěšnost školy vidí většinou při realizaci prezentačních akcí, kde můžou činnost a tvořivost dětí představit. Může se jednat o soutěže, výstavy i akce pro rodiče. Pokud se v soutěžích či výstavách podaří dětem ze školky uspět. Přínosem a úspěchem je, pokud se školce podaří účastnit se i externích programů např. akce Sluňákova. Pokud se školcům daří dosáhnout dobré návštěvnosti akcí rodiče s dětmi, je to také považováno za úspěch.

V oblasti kreativity školky nabízí aktivity i v oblasti zájmového vzdělávání.

Pedagogové ze školek čerpají inspiraci z různých zdrojů, internet, vzdělávání, dobrá praxe. Přínosné je, pokud díky inspiraci si vyrobí nové pomůcky, zařadí nové aktivity.

V MŠ Kopretinka se velmi osvědčilo pořádání besed a exkurzí s různými odborníky.

Zajímavosti:

- audit projektu Ekoškola, obhájen titul s vysokým hodnocením – (MŠ Holice)
- materiál na tvorbu – od rodičů – (MŠ Gorkého)
- zařazování prvků metody „Začít spolu – (MŠ Wolkerova)
- zapojení rodičů do Ekotýmu v rámci projektu Ekoškola – rodiče pomáhají při realizaci různých akcí na zahradě, podněcují modifikaci aktivit, 2x ročně tvořivé dílny pro rodiče a děti a další setkání s rodiči, které podporují tvořivost (bramborování, dýňobraní...) – (MŠ Zeyerova)
- zapojení pedagogů do centra aktivit v multifunkční učebně – (MŠ Herrmannova)

9.2.3 V čem by se mohla zlepšit

Výrazný zájem je o inspirativní a netradiční školení, výměnu zkušeností jak pro realizaci různých aktivit, tak pro výrobu pomůcek.

Některé školky se chtějí více zaměřit na prezentaci svých aktivit a především prezentaci prací a činnosti dětí, většinou chtějí zlepšit obsah webových stránek, případně využít sociální sítě.

Řezníčkova – rozšíření informačních a komunikačních technologií ve škole, MŠ se chce více zaměřit na projektové dny, dále pokračovat v rozvoji finanční a matematické gramotnosti dětí.

Důležitý je i rozvoj kompetencí dětí, je třeba stál pracovat na rozvoji řečových schopností dětí, vést děti k aktivnímu řešení problémových situací, samostatnému vyhledávání různých možností a poznatků.

Dílčí náměty na zlepšení:

- zařazení více návštěv výstav uměleckých děl
- zapojení celé místní komunity do programu Ekoškola
- nové herní prvky a sportovní pomůcky na zahradě pro podporu samostatnosti a tvořivosti
- spolupráce s odborníky z praxe, návštěva firem, řemeslníků, provozoven (pekař, obchod, kovodílna, kovář atd.)
- široká nabídka kroužků
- větší spolupráce asistentů a pedagogů, více kreativních materiálů
- více využívat práci s keramikou

9.2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Stejně jako v jiných oblastech jsou potřeba především peníze na pořízení materiálů pro tvorbu, pomůcek a na účast na vzdělávacích aktivitách. Případně jsou potřeba i finance na dopravu při realizaci aktivit mimo MŠ. Zájem je i o metodické materiály a podklady k rozvoji této oblasti.

Námět MŠ byl i na nabídku vzdělávacích aktivit i v odpoledních hodinách. Příklady vzdělávání – poznávání nových technik, proškolení učitelského sboru v dramatické výchově a jejího praktického využití. Pro některé zástupce z řad MŠ se zdá malá nabídka dalšího vzdělávání pedagogů v této oblasti. Určitě by školky uvítaly podněty k možnosti sdílení dobré praxe mezi mateřskými školami.

MŠ Holice by měla zájem o sdílení zkušeností s ostatními školami v rámci projektu Ekoškola, potřebuje na realizaci finance.

Pomoc školky uvítají v realizaci besed a exkurzí do regionálních firem.

Poptávka je také po herních a tvůrčích prvcích na zahradu.

Klasickou potřebou pro zlepšování v jednotlivých oblastech je menší počet dětí ve třídách a menší administrativní zátěž, aby se pedagogové mohli více věnovat kreativním činnostem.

9.2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).

Priorita č. 2

Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.).

Priorita č. 3

Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV

9.2.6 Závěrečné zhodnocení

Rozvoj této oblasti probíhá většinou v každodenních činnostech dětí. Nejběžnější je jakákoli ruční tvorba. Mateřské školy kladou důraz na prezentaci prací žáků (výstavy, soutěže, pro rodiče....). Doprovodnými aktivitami rozvoj kritického myšlení, komunikace dětí atd. Oblíbené jsou také projektové dny, kde se všechny kompetence dají propojit.

Pedagogové kladou důraz na neustálé vzdělávání, sdílení dobré praxe, inspirace. Dobrý námětem pro rozvoj v této oblasti je návštěvy zajímavých lidí či exkurze. Dají se realizovat již v předškolním věku, jak zkušenosti některých MŠ ukazují. Důležitá v této oblasti je i spolupráce s rodiči, jejich zapojení do odpoledních aktivit, kdy dochází k větší motivaci dětí.

Priority na další období jsou v této oblasti orientovány na vzdělávání a širokou nabídku možností seberealizace dětí.

4.3 Polytechnické vzdělávání

9.3.1 Co proběhlo dobře

Polytechnické vzdělávání v mateřských školách je často orientováno na environmentální výchovu. Často mateřské školy spolupracují se sdružením Sluňákov, které se této problematice věnuje. V některých školkách mají zřízení malé dílny nebo multifunkční učebnu či jen malý koutek, kde realizují drobné technické práce a pracují s náradím a dalšími pomůckami.

Někde se do oblasti polytechnického vzdělávání daří zapojovat i experimenty a pokusy. Minimem je pak práce se stavebnicemi a práce s různorodým materiálem (včetně přírodního, odpadového).

Osvědčily se i různé exkurze a návštěvy zajímavých míst, např. Pevnost poznání, návštěva trhu a technické dílny, návštěvy truhlářských dílen.

Školky se často zaměřují na ochranu přírody (např. třídění a sběr odpadu) a pěstitelské práce (různé druhy záhonků nebo kytiček ve třídách, které děti sází a starají se o ně).

Některé školky již mezi sebou sdílí zkušenosti, některé využívají sdílení zkušeností se školkami mimo region v rámci zapojení do projektů.

Zajímavé aktivity:

- polytechnický kroužek – (MŠ Waldorf, MŠ Herrmanova)
- bádání, experimentování dětí, získávání poznatků zážitkem, objevováním, využití mikroskopu práce s kinetickým pískem, pečení perníčků - (MŠ Nemilany, MŠ Holečkovam, MŠ Michalské stromořadí, MŠ Jílová)
- starost o rybu a šneky, návštěvy statku – (MŠ Gorkého, MŠ Michalského stromořadí)
- začlenění polytechnicky venku na zahradě – stavby z písku, přesazování květin, péče o záhon - (MŠ Demlova)
- měsíční témata – možnost zkoušet pokusy (př. s vodou a jejím skupenstvím, pokusy se solí, s jarem, sodou a vodou), děti konstruovaly dle předem daného plánu, ve školní multifunkční místnosti vytvářely dům pro broučky (práce se dřevem a základním nářadím) – (MŠ Kosmonautů)
- měsíční projekty zaměřené na polytechnické vzdělávání - Sofisa
- montessori didaktický materiál, pomůcky pro praktický život – vrtání, zatlukání, šroubování, zahradničení, práce s přírodním materiálem – (MŠ U Sila, MŠ Pružná)
- děti samostatně pracují v centru „Dílna“ (práce se dřevem a nářadím) a v centru „Pokusy“ – (MŠ Žižkovo)
- zapojení do projektu Ekoškola, do projektu Kolegiální podpora v síti Mrkvička – vzájemné sdílení zkušeností, na základě toho vznikly projekty i na polytech. vzdělávání, které MŠ využívá ke své práci - (MŠ Zeyerova)
- speciální program Polytechnická výchova a vzdělávání do šk. roku 2018/2019 – MŠ Sedmikráska
- nákup mikroskopů, vybudování pocitového chodníčku, projekt UPOI – Druhý krok – (MŠ kpt. Nálepky)
- výlet na farmu, návštěva lesa s lesníky, účast na výukových programech Malé technické univerzity - (MŠ Helsinská)
- soutěž o nejhezčího skřítko „Podzimníčka“ – soutěž pro rodiče s dětmi, pozorování přírody s pomůckami – lupa, síťka, hmyzí oko - (MŠ Holečkova)

9.3.2 V čem byla škola úspěšná

Velkým úspěchem je ocenění práce dětí, tzn. pokud nějaký výtvar je vystaven, uspěje v soutěži apod. Důležité je také nadšení dětí, které se projevuje při práci se stavebnicemi, při práci na zahradě na záhoncích, při výrobě drobných dárkových předmětů nebo při práci s nářadím či při tom, pokud se podaří experimentováním přijít na nějaké zákonitosti.

Úspěchem bylo i vybavení dílen ponky a stavebním materiálem, vybavení nářadím, interaktivními tabulemi a dalším pomůckami, které pomohou rozvoji polytechnického vzdělávání.

Zajímavé aktivity:

- nabídka vzdělávacích programů se živými zvířaty (papoušci, králíci, program Bylinkový košík, S farmou do světa, programy DDM – ježek, medvěd – (MŠ Gorkého)
- sbírání elektroodpadu - celorepublikový projekt Uklidme Česko - (MŠ Kosmonautů)

- nákup pilek, výroba vlastních pomůcek EVVO - Sofisa
- pravidelné výstavy staveb dětí pro rodiče - MŠUP
- zřízení environmentální učebny na zahradě školy z programu na podporu environmentálního vzdělávání částečně financováno Olomouckým krajem, využití pro vzdělávání dětí a rodičovské veřejnosti, Ekokroužek, výroba výrobků v rámci polytech. vzdělávání.– (MŠ Zeyerova)
- diagnostikování nadprůměrně nadaného žáka v oblasti polytechniky – aplikován u něj individuální přístup a podpora didaktickým materiálem – (MŠ Rooseveltova)
- metodické postupy na polytechniku v praxi, v MŠ bude určena zodpovědná osoba, která bude mít na starost polytech. vzdělávání, vypracuje plán na školní rok, který bude s dětmi realizovat, případně předá postupy kolegyním – (MŠ Mozartova 6)
- zapojení otců za účasti a pomoci jejich dětí do výroby ptačích krmítek – (MŠ Helsinská)

9.3.3 V čem by se mohla zlepšit

Školky, které ještě nemají zbudováno, chtějí vybudovat záhonky pro pěstování, polytechnické koutky v MŠ i na zahradě, vytvoření dalšího technického zázemí (náradí, materiál).

Zájem je také o zvýšení zapojení rodičů do akcí na podporu polytechnického vzdělávání.

Zástupci školek se také chtějí dále vzdělávat a inspirovat od kolegů v této oblasti. Některé školky plánují také vytvoření vlastního přehledu nápadů s fotkami, pracovními postupy, které budou moci využívat dále. Školky si uvědomují důležitost zařazování experimentů a pokusů a chtějí se na to více zaměřit (pokusy s vodou, vzduchem, hlinou, pískem)

Zájem je i o exkurze, která ukazují různá řemesla.

9.3.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Nejdůležitější jsou finance na vytvoření technického zázemí, nákup materiálu, náradí, zřízení prostorů pro výrobu v interiéru či exteriéru. Finance jsou také potřeba na zajištění programů externími subjekty ve školce nebo na návštěvu míst vhodných pro exkurze, tedy na vstup a dopravu.

Školky také uvítají pomoc odborníků při rozvoji polytechnického vzdělávání a další vzdělávání. Školky by uvítaly i metodiky a odborné literatury pro praktické využití, příklady z praxe (fyzické zákonitosti, stavitelství, architektura, pěstitelství, chovatelství).

MŠ Demlova se líbil seminář „Skládám, tvořím, myslím“, ale není už otevřen.

Podpora a pomoc bude vítaná i v umožnění exkurzí do výrobních podniků. Školky by uvítaly i nabídku akcí podporujících polytechnické vzdělávání.

Rozvoji polytechniky by opět pomohl menší počet dětí ve třídách.

9.3.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Priorita č. 2

Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností.

Priorita č. 3

Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV.

9.3.6 Závěrečné zhodnocení

Školky v této pestré oblasti rozvoje jsou poměrně dosti aktivní. Zaměřují se na pěstitecké práce, EVVO, pokusy a badatelství i práci s náradím či různými konstruktivními stavebnicemi. V poslední době došlo k zřízení různých koutků či dílniček, multifunkčních učeben či venkovních učeben.

Školky v této oblasti uvítají metodické materiály, praktické pomocníky a další vzdělávání. Potřeba jsou především finance na vybavení, případně na realizaci programů od externích firem či návštěvy a exkurze.

Priority v této oblasti směřují právě do vzdělávání, vybavení a zázemí pro rozvoj polytechniky, realizace této oblasti je ukotvena v rámcových vzdělávacích programech.

9.4 Digitální kompetence pedagogických pracovníků

9.4.1 Co proběhlo dobře

Školky pomalu začínají využívat programy pro vedení povinné dokumentace a programy pro výukové aktivity – práce s interaktivními tabulemi. Bohužel těmito tabulemi nejsou zdaleka vybaveny všechny třídy MŠ. Děti však tento způsob vzdělávání baví. Např. v MŠ Nemilany, MŠUP využívají i tabletů. Některé školky naopak cíleně do výuky práci s ICT technologiemi nezařazují.

V některých mateřských školkách funguje mezi pedagogy elektronické sdílení informací, zpracovávání veškerých dokumentů v elektronické podobě a především funguje aktivní prezentace na webu a sociálních sítích, na které se pedagogové aktivně podílejí. Rovněž často komunikace s rodiči probíhá elektronickou formou. Někde rodiče mohou využít elektronické odhlašování dětí, objednávání stravy.

Na řadě škol, ne však na všech, se při přípravě na výuku využívá internet.

Většinou se ve schopnosti práce s digitálními technologiemi objevují velké generační rozdíly. Někteří pedagogové se účastní školení v oblasti PC.

9.4.2 V čem byla škola úspěšná

K úspěšnosti většinou patřilo, když se školám podařilo zapojit pedagogy do využívání ICT, případně pořídit notebooky či jiné PC pro pedagogy také pokud se alespoň některé třídy podařily vybavit interaktivními tabulemi, případně tablety. Pro práci s touto technikou museli pedagogové zvládnout i práci ve speciálních programech a připravovat si výuku za využití ICT.

Některé školky jako úspěch uvádí zlepšení prezentace na webu či jiných sítích. Jinde se naopak podařilo zvládnout elektronickou komunikaci jak mezi pedagogy, tak i mezi rodiči a došlo tak ke zlepšení vzájemné informovanosti.

MŠUP se účastnila projektů na podporu digitálních kompetencí pedagogů ve spolupráci s UPOI, došlo i k zápujčce pomůcek a digitálních hraček z univerzity v rámci projektových dnů, jejich vyzkoušení při práci s dětmi a ověření metodických materiálů.

9.4.3 V čem by se mohla zlepšit

Zlepšovat se školky chtějí zejména v možnosti doplňování výpočetní techniky a možnosti jejího zařazování do výuky. Chtějí rozšiřovat interaktivní tabule do všech tříd.

V některých MŠ je problém s digitálními kompetencemi u starších pedagogů. Žádané je další vzdělávání v této oblasti.

Někde si uvědomují, že by na internetu mohli více vyhledávat inspirace k výuce v jednotlivých oblastech, pedagogové by si měli předávat informace o zdrojích na internetu.

Jako dílčí oblast zlepšení je uváděna i v tvorba obsahu webu, FB, instagramu.

9.4.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Vzhledem k potřebám nového vybavení či obnovy stávajícího jsou především potřeba finance. Případně pomoc školky uvítají i s možností doplnění dalších digitálních kompetencí všech účastníků.

MŠ Kopretinka by přivítala besedu pedagogů na téma tvorba a využití digitálních materiálů.

9.4.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti priority vytvořené MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)

Priorita č. 2

Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.).

9.4.6 Závěrečné zhodnocení

Školky s výpočetní technikou se snaží pracovat, schopnost práce je někdy částečně spojena s věkem pedagogů. Jasným impulsem pro rozšíření práce v oblasti digitálních technologií bylo pořizování interaktivních tabulí do některých tříd. Práce s nimi se osvědčila, proto by školky chtěly toto vybavení včetně zajištění programů pro výuku dětí rozšířit. Žádané je další vzdělávání pedagogů v této oblasti. Některé školky se chtějí zlepšovat nebo se jim naopak podařilo zlepšit svou prezentaci na webu či sociálních sítích.

9.5 Sociální a občanské dovednosti

9.5.1 Co proběhlo dobře

Do sociálních a občanských dovedností většinou školky řadí různé akce pro rodiče, kdy dochází k budování sociálních kompetencí. Případně některé MŠ spolupracují i se ZŠ, takže děti se postupně připravují na přechod do ZŠ.

Důležité je jít dětem příkladem, dávat jim vhodný vzor, umožnit jim začít různé situace, aby se učily prožitkem. Školky často navštěvují domovy důchodců, nemocnice či se zapojují do aktivit místní komunity. Setkávají se zde i s jinou generací, připravují si pro ně program, tvoří výrobky. Naopak také

děti se účastní různých kulturních akce, případně jsou některé divadla či vystoupení přímo ve školce. Některé školky se zaměřují také na místo, kde děti žijí, tj. poznávání města Olomouce.

Téměř všechny školky se shodly, že dochází k tvorbě pravidel, které pak děti se snaží dodržovat. Zařazují se prvky sebehodnocení, rozvoj komunikace dětí.

Do této oblasti patří i spolupráce s různými organizacemi, školky pořádají besedy s policií, hasiči, záchrannými složkami, někde se účastní prezentačních dnů těchto složek nebo je navštěvují přímo v sídle jejich působnosti.

Ve školkách se dbá i na dodržování tradic, kdy děti jsou většinou velmi aktivně a hravě seznamování s českými tradicemi.

Zajímavé aktivity:

- projektu Druhý krok (s UPOI) – rozvoj sociálně-emocionálních kompetencí dětí, program Budme kamarádi - (MŠ Zeyerova)
- v rámci MAPu Příběhy pana Tydýta
- program Druhý krok – práce s emocemi, povědomí u dětí o soužití různých kultur, stanovení pravidel chování, učení dětí sebehodnocení, zdravé sebevědomí, motivace ke vzdělávání, povědomí o jedinečnosti každého – (MŠ Helsinská)

9.5.2 V čem byla škola úspěšná

Školky jsou úspěšné, pokud se všem společně daří dodržovat pravidla chování a funguje vzájemná komunikace. Pravidla jsou nastaveny pro sociální kompetence, jako je tolerance, pomoc druhému, umění říct si o pomoc atd. Důležité je celkové pozitivní klima ve školce, třídě. Pozitivně hodnotí také pořádání akcí školky či akcí mimo MŠ. Zejména pak aktivity pro seniory či nemocné jsou vnímány velmi pozitivně pro obě zúčastněné strany.

Dobře nastavená a fungující komunikace s rodiči je také hledisko úspěchu.

Dobrý ohlas mají prožitkové akce pořádané externími organizacemi.

Zajímavé aktivity:

- propojení tance s emocemi, prvky muzikoterapie – (MŠ Ovečka)
- program „Poznááme svět“ – multikulturní vzdělávání dětí, práce na rozvoji schopnosti sebehodnocení dětí, říct si o pomoc a pomoci druhým, vzbuzení zájmu o celoživotní vzdělávání – (MŠ Zeyerova)
- spolupráce se SZŠ Pöttingea - první pomoc – (MŠ Dělnická)
- vztah k místu, kde děti žijí (program magistrátu putování kočky Oly po městě Olomouc + výtvarná soutěž – (MŠ Dělnická)

9.5.3 V čem by se mohla zlepšit

Oblast pro rozvoj přináší téma sebehodnocení dětí. Důležitá je také sebereflexe pedagogů.

Zlepšení v některých příkladech by mohlo nastat u komunikace s rodiči problémových dětí, v této oblasti by bylo vhodné nabídnout vzdělávání pro pedagogy.

Program návštěv kulturních zařízení či programů mimo školku je také možné dále prohlubovat a posilovat. Míra prohlubování je daná individuální praxí jednotlivých školek. Rovněž v oblasti

sociálních a občanských kompetencí je možné zařazovat projektový den a dále se vzdělávat. Dobré jsou společné projekty založené na kooperaci.

9.5.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Poměrně velký zájem je o semináře typu: Jak komunikovat s rodiči, problémovými rodiči, Jak se připravit na rozhovor s rodiči, semináře pro pedagogy v sociální oblasti.

Zájem je jako ve všech oblastech o sdílení zkušeností s ostatními pedagogy.

Naopak je důležitá podpora ze strany rodičů (účast na akcích, zájem, komunikace, jejich iniciativita).

Objevila se i poznámka a zvýšení prestiže pedagogů.

Dílčí námět:

- projekt města Olomouce Exkurze s Kočičkou Olou přizpůsobit více dětem v MŠ (vyprávět to jako příběh, pohádku, pro děti je to nezáživné – letopočty jim nic neříkají, nevyprávět dlouho, zapojit je do vyprávění)

9.5.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí.

Priorita č. 2

Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění).

Priorita č. 3

Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání

9.5.6 Závěrečné zhodnocení

V oblasti sociálních a občanských kompetencí kladou mateřské školy důraz na vytvoření pravidel chování, které děti budou dodržovat. Chtějí se zaměřit na sebehodnocení. MŠ často navštěvují kulturní akce nebo naopak samy děti jako kulturní vložka vystupují nebo tvoří výrobky pro seniory či nemocné. Školky pořádají akce pro rodiče. Důležitá je komunikace s rodiči, která se v některých případech moc nedaří. Pedagogové by uvítali školení v této oblasti. Vzdělávání a výměna zkušeností je další vítanou oblastí podpory.

Hlavní prioritou MŠ pro nejbližší období je spolupráce školy, rodiče a dětí a pěstování kulturního povědomí a komunikace.

9.6 Jazykové vzdělávání

9.6.1 Co proběhlo dobře

Podpora vzdělávání dětí v cizím jazyce už od mateřských škol probíhá až na výjimky v rámci zájmového vzdělávání. V některých mateřských školách jsou zřízeny kroužky angličtiny (př. MŠ Nemilany, MŠ Holečkova, MŠ Ovečka, 1. olomoucká sportovní MŠ, MŠ Žižkovo nám., MŠ Wolkerova, MŠ Rooseveltova, MŠ Michalského stromořadí). Přímou v běžné výuce mají výuku

angličtiny zařazeny MŠ Sofisa, Zdravá anglická školka, MŠUP). Výuku většinou zajišťují externí lektori, někde dokonce rodilý mluvčí. Např. MŠ Sluníčko spolupracuje s rodilým mluvčím, který jeden den v týdnu chodí do třídy a děti mají program v AJ, pracují ve skupinkách apod. Na MŠ Kopretinka se snaží o zapojování cizího jazyka do běžného života ve škole.

Zajímavostí je, že na jedné škole (MŠ Jílová) mají kromě kroužku angličtiny i kroužek čínštiny.

Podstatou pro jazykové vzdělávání je i zvládnutí mluveného vyjadřování v českém jazyce.

Zajímavé aktivity:

- výuka AJ – seznamování s cizím jazykem metodou Cookie and friends – (MŠUP)
- zapojení dětí s jiným mateřským jazykem - využití pro seznámení dětí s cizím jazykem - (MŠ Michalské stromořadí)
- multikulturní výchova, povědomí o jiných kulturách, čtení slovenských pohádek slovensky apod.

9.6.2 V čem byla škola úspěšná

Zkušenosti s jazykem jsou na mateřských školách jiné. Někde jsou rádi za nabídku kroužku angličtiny, jinde oceňují pozitivní dopad na výsledky v angličtině při zapojení odborníka, či dokonce rodilého mluvčího, jinde zase s úspěchem zapojují výuku angličtiny do běžných aktivit. Může se jednat např. o poslech písní cizích jazyků, sledování nepřeložených pohádek, možnost poznávání realit jiných zemí, kulturu jiného národa (MŠ Nemilany, MŠ Sedmikráska). Na odpolední aktivity se většinou využívají externisté, prvky angličtiny do výuky pak aplikují sami pedagogové.

Do jazykového vzdělávání patří i vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem, kdy je zase třeba je naopak naučit mluvit česky.

9.6.3 V čem by se mohla zlepšit

Náměty na zlepšení jsou různé, někde by se chtěli angličtině více věnovat, jinde by rádi absolvovali seminář AJ pro pedagogy pro přípravu předškolních dětí. Zájem je také o zařazování více informací o kultuře a životě v jiných zemích (filmy, fotografie, encyklopedie, atlasy)

Zdravá anglická školka, která se na angličtinu zaměřuje, by ráda navázala pravidelnou komunikaci s přátelskou MŠ v USA.

9.6.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Největším požadavkem jsou zdroje pro vzdělávání pedagogů, potřeba metodiky pro výuku angličtiny nebo také finance na nákup Klokánova kufru.

Často je s jazykovým vzděláváním spojována logopedická péče, je to základ pro rozvoj jakéhokoli jazyka a jsou zde ve školách rezervy, je možno mít více pravidelných konzultací s logopedem atd.

9.6.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Mateřské školy v této oblasti priority nevyplňují.

9.6.6 Závěrečné zhodnocení

9.7 Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

9.7.1 Co proběhlo dobře

Škála informací, co si školky cení, co proběhlo dobře je různorodá. Někde se třeba daří budovat sociální hodnoty např. toleranci a respekt, jinde dobře funguje spolupráce s rodiči, jinde naopak zmínili úspěšnou adaptaci dětí mladších 3 let. Rovněž nabídka zájmových činností se u jednotlivých školek dosti liší, ty, které mají pestrou nabídku ji rovněž zmínili v této oblasti (např. MŠ Demlova. 1. olomoucká sportovní – zaměření kroužků a aktivit na sport).

Jazyková a umělecká škola vypíchla, že je jediná škola v Olomouci se statutem MENSA školky, probíhá pravidelné udržení statutu a vzdělávání mimořádně nadaných dětí individuálním vzdělávacím plánem. Také v MŠ kpt. Nálepky se zaměřují na práci s nadanými dětmi.

9.7.2 V čem byla škola úspěšná

V oblasti úspěšnosti se asi nejvíce objevuje úspěšné zapojení integrovaných dětí, spolupráce a komunikace všech aktérů (pedagog, asistent, dítě, rodič). Dalším jevem úspěšnosti je hladký přechod dětí z MŠ na základní školu. Na předškoláky a jejich přípravu se samozřejmě MŠ zaměřují, pokud dochází k hladkému přechodu, je to bráno jako úspěch mateřské školy.

Zajímavé aktivity:

- navázání a zapojení rodičů do podpory a rozvoje individuálních schopností u dětí – (MŠ Kopretinka)
- pravidelná diagnostika dětí a sledování jejich rozvoje – individuální zaměření se na rozvoj všestranné osobnosti dítěte – (MŠ Ovečka)
- pozitivní vztah k pohybu – prázdninové olympijské hry - 1. olomoucká sportovní
- pestrá nabídka činností pro děti (každý si mohl vybrat), úkoly zadávány tak, aby každý zažil pocit úspěchu – (MŠ Jílová)
- zavedení plánu pedagogické podpory a jeho uvedení do praxe (MŠ Herrmannova)

9.7.3 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

Ve zlepšení jsou zmiňovány již náměty, které se objevují v jiných oblastech, je to lepší spolupráce a komunikace s rodiči, jejich aktivita a podpora na akcích, práce s nadanými dětmi. Ozývají se hlasy i po větším počtu pedagogických pracovníků (asistenti pedagoga, školní asistenti, logoped), případně využívat také postřehů školního psychologa (pokud je k dispozici). Na jedné škole navrhuje za každou rozvojovou oblast určit jednoho zodpovědného pedagoga, který se bude problematikou zabývat více do hloubky a bude informace přenášet na ostatní.

9.7.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

V této kapitole se objevují především náměty na vzdělávání. Např. další rozvoj pro vedoucí pracovníky v právní oblasti, řešení problémových situací, zapojení překladatelů při jednání s rodiči jiných národností, kteří se nedomluví česky, vzdělávání zaměřené na rozvoj osobnosti dítěte.

Samozřejmě školky mají zájem o nižší počet dětí ve třídě (max. 22) a i finance na pedagogické pracovníky, které pedagogové účinně pomáhají při nárokových na individualizaci výuky nejen pro žáky s SVP.

Zájem je také o neformální vzdělávání a předávání zkušeností.

Zájem je o zajištění dostatečného vybavení pro činnost s dětmi.

Dílčí náměty se vztahují ke konkrétním podmínkám školky, jako je vybavení např. tělocvičny, problémy se sídlem.

10 Další potřeby rozvoje škol

10.1 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

Náměty na zlepšení jsou různorodé, týkají se často vybavení školky, na které nebylo možné dosáhnout z dotačních titulů nebo chyběly peníze zřizovatele. Např. zázemí pro narůstající počet pracovníků, vybavení školních zahrad, realizace rekonstrukce, zajištění přístupu formou čipů.

Na některých školkách v Olomouci se realizuje program „Začít spolu“, který se zaměřuje na realizaci v centrech aktivit programu.

Jasným hlasem je snížení počtu dětí ve třídě nebo zvýšení počtu pedagogických pracovníků, aby mohlo docházet k překryvům pedagogů.

Asistent pedagoga je žádaný do všech tříd, bez ohledu na integrované dítě ve třídě.

10.2 V čem potřebuje pomoci

Pomoc je třeba zejména ve financích na výše zmíněné aktivity, zejména rekonstrukcí, vybavení, vzdělávání a personálního obsazení.

Zájem je v MŠ Sluníčko o finance na zajištění rodilého mluvčího na další roky.

MŠ by uvítaly kontakty na firmy, které pro kreativní a polytechnickou výrobu v MŠ jsou schopny darovat svůj odpadový materiál.

Pracovní síla je třeba nejen v pedagogickém sboru, ale i např. výpomoc s náročnou administrativou.

Obecně školky uvítají vytváření možností společných setkání při sdílení mezi školami, uvítají pestřejší a kvalitní nabídka vzdělávání pro pedagogy, zvláště v oblasti polytechnické výchovy

11 Prioritní oblasti

Školy stanovily 3 prioritní oblasti podle pořadí priorit v rámci jednotlivých podpor, na které se chtějí zaměřit v nejbližším období (1 – nejvíce prioritní)

Priorita 1

Polytechnické vzdělávání

Priorita 2

Matematická pregramotnost

Priorita 3

Polytechnické vzdělávání

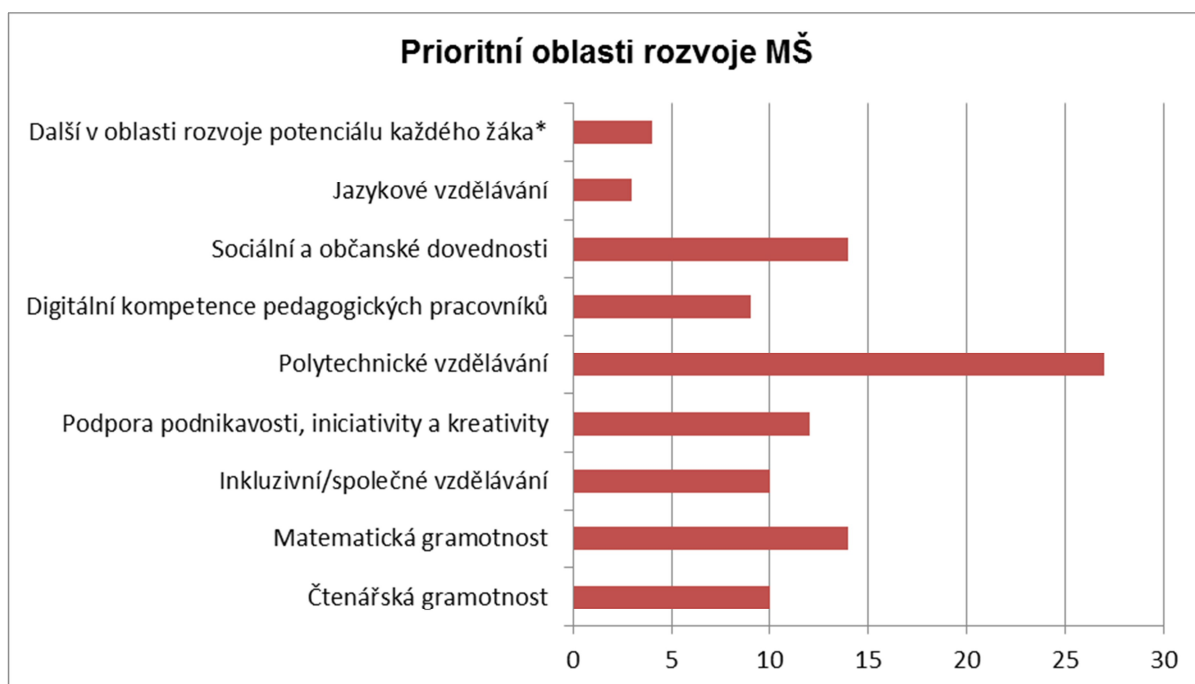
Na rozdíl od základních škol, kde rozdělení prioritních oblastí bylo těsné, u mateřských škol jednoznačně převládá jako největší priorita pro nejbližší období polytechnická výchova. Další prioritní oblasti jsou již podobně rozloženy jako u základních škol. Na druhém a třetím prioritním místě se umístila matematická pregramotnost a sociální a občanské dovednosti.

Další rozložení, je patrné z tabulky a grafu. Následuje podpora podnikavosti a kreativity, čtenářská pregramotnost a společné vzdělávání. S větším odstupem, jako nejméně prioritní je oblast rozvoje potenciálu každého žáka a jazykové vzdělávání.

Prioritní oblasti	Pořadí důležitosti	Počet hlasů
Čtenářská gramotnost	5-6	10
Matematická gramotnost	2-3	14
Inkluzivní/společné vzdělávání	5-6	10
Podpora podnikavosti, iniciativity a kreativity	4	12
Polytechnické vzdělávání	1	27
Digitální kompetence pedagogických pracovníků	7	9
Sociální a občanské dovednosti	2-3	14
Jazykové vzdělávání	9	3
Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka*	8	4

C – ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Vzhledem k malému počtu ZUŠ na území MAP dochází pouze k celkovému zhodnocení tématu. ZUŠ se v rámci Popisu potřeb vyjadřovaly jen k tématům, které v rámci svého zaměření jsou schopny popsat a analyzovat.

2 Čtenářská gramotnost

Pro žádnou ZUŠ nepatří čtenářská gramotnost mezi stěžejní oblasti, čtenářství využívají většinou jako podpůrnou oblast při výuce umění ať už dramatického, výtvarného nebo hudebního.

2.1 Co proběhlo dobře

Čtenářská gramotnost souvisí s nácikem repertoáru – nastudování textů v českém jazyce a i v jiných jazycích, příprava programů a představení literárně-dramatického oboru.

Čtení knih malým dětem pro motivaci k ilustraci příběhu, přiblížení atmosféry jiných kultur, seznamování s tradicemi, apod. Slouží také k rozvoji fantazie, představivosti, apod.

2.2 V čem byla škola úspěšná

ZUŠ Žerotín úspěšně pracuje v dramatickém oboru s textem a přednesem, úspěšné jsou projekty literárně dramatického oboru (divadlo, inscenace, ...). V rámci tohoto oboru je také shromážděno portfolio knih. ZUŠ Iši Krejčího úspěšně realizuje divadelní a recitační představení, soutěže a přehlídky

2.3 V čem by se mohla zlepšit

Zlepšení by mohla přinést větší diferenciací přístupů.

Oslovit větší množství zájemců o literárně dramatický obor.

2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy v této oblasti nebyly schopné vydefinovat priority pro další období.

4 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

4.1 Inkluzivní/společné vzdělávání

Dvě ZUŠ jsou bezbariérové a přijímají ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu, vč. cizinců. Jedna ZUŠ má zkušenosti pouze s podpůrnými opatřeními 1. stupně.

Komunikace s účastníky vzdělávání a jejich zákonnými zástupci probíhá bez problémů. ZUŠ dokáží pracovat na individuálním úspěchu i na sounáležitost mezi spolužáky (kolektivní výuka). ZUŠ v Olomouci jsou zvyklé spolu spolupracovat navzájem a vytvářet společné projekty, sdílet dobrou praxi. ZUŠ nejen kvůli žákům se SVP dokáží pracovat individuálně s každým žákem, neboť se každý postupně profiluje, mezi žáky jsou velké rozdíly, je důležité umět rozpoznat směřování každého žáka a odborně jej vést. Na ZUŠ jsou však schopni v případě odborně diagnostikovaných žáků na žádost rodičů vypracovat individuální vzdělávací plán žáka a výuku jeho potřebám ještě více přizpůsobit.

ZUŠ Žerotín by uvítala školení.

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy.

Priorita č. 2

Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). apod.)

Priorita č. 3

Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)

Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince

4.2 Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity

4.2.1 Co proběhlo dobře

ZUŠ systematicky rozvíjí u žáků prvky iniciativy a kreativity, podporují u žáků fantazii. Učitelé se pravidelně účastní kurzů dalšího vzdělávání a nabyté poznatky využívají při výuce dětí. Rozvoj kreativity, iniciativy a podnikavosti probíhá v rámci uskutečněných projektů (koncerty, představení, inscenace).

Speciálně v ZUŠ zaměřené na výtvarný obor je smyslem výuky vychovávat a vzdělávat děti tak, aby po absolvování školy byli schopni kreativně využívat nabyté vědomosti a dovednosti. Mnozí z žáků po úspěšném vykonání talentových zkoušek pokračují ve studiu na vyšším stupni uměleckého školství. Stávají se z nich profesionální výtvarníci, u kterých jsou vlastnosti jako podnikavost, iniciativita a kreativita zcela nerozlučně spjaté s jejich životní i profesní dráhou.

4.2.2 V čem byla škola úspěšná

ZUŠ úspěšně sdílí dobrou praxi v oblasti kreativity a iniciativy s učiteli z jiných škol v oblasti.

ZUŠ ve výtvarném oboru přímo vychovává děti k tomu, aby byly schopné kreativně využívat nabyté vědomosti. Pokud se jim výtvarné umění stane povoláním, podnikavost, iniciativa a kreativita je pevně spjata s jejich profesní dráhou.

4.2.3 V čem by se mohla zlepšit

Zlepšení v sebehodnocení.

4.2.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

Zájem o školení směřující ke zlepšení sebehodnocení.

4.2.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV.

Priorita č. 2 - 3

Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).

Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.

4.4 Digitální kompetence pedagogických pracovníků

4.4.1 Co proběhlo dobře

ZUŠ využívají ICT techniků dle možností a potřeb. Techniku požívají učitelé či pedagogičtí pracovníci pro komunikaci s rodiči většinou e-mailů, případně pomocí webového portálu. Na jedné ZUŠ došlo k nákupu tabletů, notebooků, interaktivní tabule. Na výtvarné škole se učitelé školili v oblasti grafické práce s programem Photoshop, aby mohli své poznatky předávat žákům. Školení je naplánováno i do budoucna. V seznamování žáků s moderními tendencemi ve výtvarné tvorbě se již nelze obejít.

4.4.2 V čem byla škola úspěšná

4.4.3 V čem by se mohla zlepšit

Je potřeba zlepšit vybavení školy ICT, je zájem i o další interaktivní tabule. ZUŠ si uvědomují, že ICT můžou častěji zapojovat do výuky.

ZUŠ M. Stibora potřebuje vybudovat počítačovou učebnu a zlepšit vědomosti učitelů v oblasti počítačové grafiky. Plánuje rekonstrukci půdního prostoru za účelem vybudování počítačové učebny a fotoateliéru.

4.4.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

ZUŠ potřebují pomoci s vybavením škol a potřebují zajistit dozdělení pedagogů v používání ICT.

4.4.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Pedagogové využívají školní mobilní ICT vybavení ve výuce (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.).

Priorita č. 2

Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu.

Priorita č. 3

Pedagogové využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod.

Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje.

4.5 Sociální a občanské dovednosti

4.5.1 Co proběhlo dobře

Důraz stejně jako u jiných typů vzdělávání, je kladen na kulturu komunikace a vzájemné spolupráce mezi učitelem – žákem – rodičem. Díky kulturnímu zaměření ZUŠ je podporováno zapojení žáků do společenského života formou pořádání koncertů, vystoupení, účastí na akcích různého charakteru. Žáci ZUŠ zabezpečují i kulturní vystoupení v rámci komunitních setkávání, různých výročí a významných událostí. Tímto se také buduje povědomí a důležitosti těchto výročí.

Na výtvarné ZUŠ veškeré vzdělávání probíhá formou kolektivní výuky, je hodně příležitostí pro budování a kultivaci vztahů mezi žáky a mezi žáky a vyučujícími. Účastí na kolektivní práci se žáci učí respektu vůči názoru druhého, učí se diskuzi a hledání společného řešení. Žáci mají prostor při diskuzích nad výtvarnými díly či pracemi vzniklými v hodinách, učí se formulovat svůj názor tak, aby vystihli podstatu věci a neublížili druhému. Rodiče mají možnost po skončení výuky jít do třídy, seznámit se s výsledky a prodiskutovat s učitelem jakákoli témata s osobností žáka spojená.

4.5.2 V čem byla škola úspěšná

Podporuje kulturního povědomí a komunikace různými formami umění.

Podpora budování a kultivace vztahů mezi žáky i mezi žáky a učiteli. Budování vzájemného respektu, učí se konstruktivní diskuzi, hledání společného řešení. Spolupráce s rodiči, zejména mladších žáků.

4.5.3 V čem by se mohla zlepšit

Více programů pro společnou realizaci s ostatními ZUŠ (např. koncerty doprovázené výstavou výtvarných prací, apod.).

4.5.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

4.5.5 Priority pro r. 2019 – 2020

Školy označily dle pořadí důležitosti 3 hlavní prioritní oblasti z priorit vytvořených MŠMT v rámci dotazníkového šetření k Šablonám, na které by se v dalším období chtěly co nejvíce zaměřit. Priority byly zpracovány na základě agregace dat.

Priorita č. 1

Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.

Priorita č. 2

Škola u žáků rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení.

Priorita č. 3

Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění).

4.8 Další v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

4.7.1 Co proběhlo dobře

Některé ZUŠ zapojují žáky do vzájemných mezioborových i oborových projektů.

Na výtvarné ZUŠ přestože probíhá výuka v kolektivu, učitel se věnuje každému žákovi individuálně, zná jeho slabé i silné stránky a své nároky na něj přizpůsobuje jeho osobnosti. Učitel tráví se žáky hodně času, komunikuje s nimi a je jim oporou při snahách o uskutečňování individuálních cílů.

V případě mimořádně nadaných žáků vyučující v souladu s ŠVP vypracuje individuální plán studia tohoto žáka tak, aby jeho rozvoj mohl probíhat co nejlépe. Stejně tak u žáků se zdravotním či jiným znevýhodněním učitel přizpůsobí výuku optimálnímu rozvoji tohoto žáka.

4.7.2 V čem byla škola úspěšná

Individuální práce s žáky, přizpůsobení se jeho možnostem a nadáním, podpora nadání.

4.7.3 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

4.7.4 V čem potřebuje pomoci, aby došlo ke zlepšení

5 Další potřeby rozvoje škol

5.1 V čem by se mohla zlepšit, aby došlo ke zlepšení

5.2 V čem potřebuje pomoci

6 Prioritní oblasti

Stanovte 3 prioritní oblasti podle pořadí priorit v rámci jednotlivých podpor, na které se chcete zaměřit v roce 2019 -2020

Stibora - Prioritní oblastí pro následující období je pro nás ICT – jak další vzdělávání a prohlubování vědomostí a zkušeností pedagogů v oblasti počítačové grafiky, tak technické zajištění výuky žáků. Škola nemá vhodný prostor pro zřízení počítačové učebny, proto využíváme mobilní zařízení (notebooky a tablety). Škola má v plánu stavební investici – rekonstrukci půdního prostoru, která by umožnila vybudování specializovaných učeben (fotoateliér a počítačová učebna) a jejich zázemí.

Další oblastí, na kterou se chceme zaměřit, je spolupráce s ostatními ZUŠ v Olomouci. Hledáme společné programy, které by umožnily nejen vzájemné mezioborové obohacení (vystoupení hudebního oboru doprovázené výstavou či jinou formou prezentace výtvarných prací žáků na stejné téma), ale i předávání vzdělávacího obsahu žákům základních škol. Budování kulturního povědomí dětí, jejich vztahu k umění jako takovému je nesmírně důležité pro budoucnost každé společnosti.